

NOVADNIEKS

ISSN 1407-9321

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2014. GADA 1. APRĪLIS ● Nr. 25 (8392) ● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR (Ls 0,55)

Vai Latvijas
valsts ir
aizsargāta?

2. lappusē

Meklēšanas
vienības
biedrs —
Imants Brics

3. lappusē

13. Grāmatu
svētki
Preiļos

6. lappusē

Preiļos pa trešā stāva logu izkrita un gāja bojā mazgadīgs bērns

● 27. marta rīts Preiļos bija traģisks kāda Daugavpils ielas daudzdzīvokļu nama iemītniekiem — pa trešā stāva dzīvokļa logu izkrita un gāja bojā mazgadīga meitenīte.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka traģēdija norisinājās agri no rīta. Cetrgadīgā meitenīte bijusi atstāta bez pieaugušo uzraudzības. Policija skaidro notikušā apstākļus. Sākotnēji uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas — noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību.

Pēc Preiļu novada domes sociālā dienesta sniegtās informācijas, bērns un viņa māte deklarēti Aglonas novadā, bet te bija ieradusies ciemos pie vecmamma. Ģimenei sniegta informatīva un arī finansiāla palīdzība bērnu rīkošanai.

No nākamā gada varētu mainīties dzīvesvietas deklarēšanas kārtība

Iekšlietu ministrijai (IeM) līdz nākamā gada 1. janvārim valdībā jāiesniedz likuma, kas regulē dzīvesvietas deklarēšanas kārtību, grozījumi, liecina valdības darba kārtība.

Grozījumi Dzīvesvietas deklarēšanā paredzēs, ka persona elektroniski varēs deklarēt dzīvesvietu tikai Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētajās ēkās un dzīvojamās telpās. Turpretī klātienē dzīvesvietu varēs deklarēt dzīvojamās un nedzīvojamās ēkās, kuras nav informācijas sistēmā. Deklarējot savu dzīvesvietu nedzīvojamās ēkās, personai būs nepieciešams vispirms pierādīt, ka persona īpašumā dzīvo un tajā ir iespējams dzīvot.

Savukārt, ja ziņas par personas deklarēto dzīvesvietu konkrētā adresē ir anulētas, tā elektroniski nevarēs iesniegt dzīvesvietas deklarāciju tajā pašā adresē.

Tīks noteikts, ka gadījumā, ja iestādei rodas pamatotās šaubas, ka persona, deklarējot dzīvesvietu, ir sniegusi nepatiesas ziņas, tā varēs uzaicināt dzīvesvietas deklarētāju ie-

sniegt dokumentu, kas apliecina attiecīgo ziņu patiesumu. Iestāde varēs pieprasīt ziņas no attiecīgā nekustamā īpašuma īpašnieka vai turētāja.

Grozījumi paredz precizēt arī dzīvesvietas deklarācijas veidlapas tiesisko pamatu jeb "īres līgumu". Grozījumu stāšanās spēkā gadījumā būs nepieciešams norādīt to kā "rakstveida īres līgums" un iekļaut veidlapā personas apliecinājumu, ka tā dzīvo deklarētajā dzīvesvietā.

Tāpat likums paredzēs grozījumus noteikumos par ledzīvotāju reģistrā iekļaujamo ziņu apjomu. Tie tiks papildināti ar ledzīvotāju reģistrā uzkrāto ziņu apjomu. Paredzēts, ka dzīvesvietas deklarēšanas iestāde, nododot ziņas ledzīvotāju reģistra datu aktualizēšanai par deklarēto dzīvesvietu, nodod arī datus par dzīvesvietas deklarācijas tiesisko pamatu.

Līdz ar likuma grozījumiem Tieslietu ministrijai (TM) un IeM līdz 2016. gada 1. martam būs jānodrošina Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas, Valsts adrešu reģistra, Valsts vienotās datorizētās zemes-

grāmatas un ledzīvotāju reģistra savstarpējā tīmekļa izstrāde. Sistēmas sniegs iespēju automātiski pārbaudīt personas tiesības veikt dzīvesvietas deklarēšanu adresē, pārbaudot, vai tajā ir nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēta būve, kā arī noteikts, vai ēka ir dzīvojamā ēka.

Savukārt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (VARAM) līdz 2016. gada 1. septembrim jānodrošina izmaiņas elektroniskajos pakalpojumos "Dzīvesvietas deklarācijas iesniegšana" un "Manā īpašumā deklarētās personas".

Plānots, ka IeM padotībā esošai Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei deklarēšanas kārtības maiņa varētu prasīt papildu finansējumu 91 219 eiro 2015. gadā. Savukārt TM izdevumi varētu palielināties par 60 596 eiro, bet VARAM tie būtu 26 224 eiro.

Jautājumu par iesaistītajām institūcijām papildu nepieciešamo finansējumu 2015. gadam un turpmākajiem gadiem paredzēts izskatīt valsts budžeta sagatavošanas un izskatīšanas procesā.

NEAIZMIRSTI ABONĒT

"NOVADNIEKU"

MAIJAM

un turpmākajiem

2014. gada
mēnešiem.

Abonēt var
"Latvijas Pasta"
nodaļās,
pie pastniekiem,
"Novadnieka" redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā "Abonēšana".

Abonē šodien un
saņem laikrakstu pēc
divām dienām!

Skaidroja, kā kļūt par audžuģimeni

28. martā Preiļu novada sociālajā dienestā bija ieradusies Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas bāriņtiesu un audžuģimeņu departamenta Latgales reģiona konsultante Inese Upe, lai tiktos ar laulātajiem vai personām, kas vēlas kļūt par audžuģimeni.

Kā «Novadnieks» jau informēja, Preiļu novadā pašlaik nav nevienas audžuģimenes. Diāna Vucāne, Preiļu novada sociālā dienesta vadītāja, atklāja, ka uz tikšanos ar Inesi Upi bija ierašanās septiņi audžuģimeņu kustībā ieinteresēti cilvēki, kuri vēlējas saņemt plašāku informāciju. Inese Upe viņiem paskaidroja, kas var iegūt audžuģimenes statusu, kādi dokumenti tam nepieciešami, informēja, ka bāriņtiesa veic sadzīves apstākļu noskaidrošanu un izvērtē personas vai laulāto piemērotību audžuģimenes pienākumu veikšanai. Audžuģimene pēc tam noklausās apmācību kursu. Pēc apmācību kursa beigām bāriņtiesa veic pārrunas ar laulātajiem, pieņem lēmumu par audžuģimenes statusa noteikšanu.

Diāna Vucāne pastāstīja, ka pēc iepazīšanās ar sniegto informāciju dots laiks pārdomām divu nedēļu garumā. Ja personas izteiks vēlšanos iegūt audžuģimenes statusu, viņiem tiks organizētas apmācības uz vietas Preiļos. Viņa pastāstīja arī, ka ar Preiļu novada domes deputātiem ir pārrunāta iespēja paaugstināt Preiļu novada audžuģimenes uzņemtajiem bērniem no pašu novada uzturšanu. Tiesa, tas būtu vēl jāapstiprina oficiāli, bet dienesta vadītāja cer, ka tādējādi tiktu veicināta audžuģimeņu izveidošanās novadā.

Cilvēki, kas bija ieradusies uz tikšanos ar Inesi Upi, kā vienu no galvenajiem iemesliem, kas kavē izveidot audžuģimeni, minēja mazo dzīvojamo platību, sevišķi, ja dzīvo daudzstāvu namu dzīvokļos. Noteikts, ka liekai platībai, lai uzņemtu audžubērnu, jābūt četriem kvadrātmetriem uz bērnu. Nereti no nelabvēlīgajām ģimenēm tiek izņemti uzreiz vairāki brāļi un māsas, kas netiek šķirti. Viņu uzņemšanai audžuģimenes nepietiek dzīvojamās platības. Kā iegūst, kāpēc personas vai laulātie nevēlas kļūt par audžuģimenēm, tiek minēts, ka valsts piešķirtā atbildība ir maza un nemainās no uzņemto bērnu skaita.

Viņi visi ir pelnījuši dusēt Dieva mierā

Kādam brīvajos brīžos patīk spēlēt futbolu vai hokeju. Cits, ziema vai vasara, nīkst pie ūdeņiem, lai izvilinātu no tiem kādu zivteli. Vēl kādam patīk spēlēt teātri vai, ko tur liegties, gulēt uz divāna ar televizora pulti rokā. Šoreiz runa par kādu pavisam savādāku aizraušanos, ko īstenībā par aizraušanos un brīvā laika pavadīšanu saukt būtu visai vienkāršoti. Tā vienlaikus ir ciņa pašam ar sevi, liekot smagi strādāt vasaras svelmē, rudens vai pavasara lietavās, kā arī pārliecība, ka tiek paveikts labs, Dievam un cilvēkiem tikams darbs, par kuru naudas izteiksmē atlīdzinājuma nebūs.

Preilietis IMANTS BRICS ir biedrības «Meklēšanas vienība «Patriots»» biedrs un jau vairākus gadus visu savu brīvo laiku, īpaši pavasari, vasarā un rudenī, kopā ar citiem tikpat aizrautīgiem aptuveni 60 interesentiem veltī līdz šim nezināmo Pirmā un Otrā pasaules kara laikā kritušo karavīru apbedīšanas vietu meklējumiem. Kopā ar vairākiem citiem pušiem no Daugavpils viņi izveidojuši savu vienību «Dinaburga» un lielākās pūles veltī tam, lai atrastu nezināmo kareivju kapus Latgalē — dažreiz purvos, mežos, necaurejamās brikšņos, dažreiz ciemu un viensētu nomalēs. Visur, kur pāri gājusi viena vai otra kara fronte, atstājot aiz sevis ložu, lielgabalu un minū sprādzienos nogalinātos.

Nezināmo kapu vēl ir ļoti daudz

Imants atzīst, ka vēsture un arheoloģija viņu vienmēr interesējusi. Tad iepazīties ar pušiem no Daugavpils, kuri jau nodarbojušies ar kritušo kareivju meklēšanu. Viņiem bija izveidojusies sadarbība ar Brāļu kapu komiteju, kas organizē kritušo meklējumus, tāpēc varējis samērā vienkārši iekļauties darba procesā. Izveidojuši oficiālu vienību «Dinaburga» un jau divus gadus strādājot kopā ar citām vienībām no Latvijas, lai sameklētu un pēc tam pārāpbedītu abos lielajos karos kritušos kareivjus.

«Tādu nezināmu apbedījumu Latgalē vēl ir ļoti ļoti daudz,» teic Imants. «Pārsvārā esam pievērsuši savu uzmanību Pirmā pasaules kara laikam, taču paralēli notiek darbs arī ar Otrā pasaules kara laikā kritušo meklējumiem, kuros iesaistās līdzīgas vienības no Lietuvas, Krievijas, Baltkrievijas, Ukrainas. Vispirms apkopojam informāciju, uzklusām cilvēku stāstus, interesējamies arhīvos, nosakām iespējamās apbedījumu vietas vai vietas, kur kara laikā nogāzies kāda militārā lidmašīna, aicinām meklētājus no kaimiņvalstīm un tad kopā strādājam. Piemēram, aizpagājušajā gadā strādājām Madonas tuvumā. Kopā ar mums darbojās partneri no Lietuvas, Krievijas, Vācijas un Polijas. Rezultātā atradām lidmašīnas IL-2 ekipāžu, trīs bojā gājušo lidotāju mirstīgās atliekas.

Iepriekš Varakļānu tuvumā izdevās atrast vairākus kritušos Padomju armijas kareivjus un ar Krievijas vēstniecības Latvijā palīdzību pat sameklēt viņu radniekus Petrozavodskā un Dagestānā. Viņiem, kas jau sen bija zaudējuši cerības uzziņāt savu tuvinieku likteni, tas daudz ko nozīmēja. Mums paveicās tajā ziņā, ka bija saglabājies Sarkanās Zvaigznes ordenis, pēc kura numura arī varējām noskaidrot šī apbalvojuma īpašnieku. Ja nav šādu zīmīgu atradumu, tad identificēt kritušo ir grūti.»

Viss tiek dokumentēts

Kļūdaini ir iedomāties, ka meklēšanas vienības dalībnieki savāc informāciju, ņem lāpštas un sāk rakt. Šajā ziņā nekādas pašdarbības un steigas nevar būt, viss tiek stingri dokumentēts.

Vispirms jāsaņem karavīru apbedījumu vietas darbu atļauja no Brāļu kapu komitejas. Ar šo dokumentu tiek iepazīstināta pašvaldība, kuras teritorijā notiks meklējumi, arī Valsts meža dienests, ja ap-

● Meklētāju starptautiskā vienība veic izrakumus Polijas teritorijā 2013. gada pavasarī.

bedījums ir mežā, vai privātpersona, ja tiek meklēts privātpašuma teritorijā. Darba gaitā tiek veidotas shēmas, kur atrastas kritušo mirstīgās atliekas. Apbedījumos uzietās siklietas, piemēram, uzpleči, kabatas naziši, metāla sprādznes, pogas parasti tiek dokumentētas un pēc tam atdotas vietējiem muzejiem, kas ir ļoti ieinteresēti šādos jaunieguvumos. Savukārt tik personiskas lietas kā krustiņi, gredzeni vai metāla svētbildītes tiek pārāpbedītas kopā ar kareivju mirstīgajām atliekām, stāsta Imants. Atraduma vieta pēc darbu beigšanas vienmēr tiek rūpīgi sakopta.

Pašu un atbalstītāju līdzekļi

Imants atzīst, ka viens no biežāk uzdotajiem jautājumiem parasti esot — kas finansē vienības darbu? Kaut kāda mistiska Maskavas nauda vai citi līdzekļi te negrozās, viņš uzsver. Meklējumi notiek par vienības dalībnieku personīgajiem līdzekļiem, bieži vien balstās uz pliku entuziasmu. Tiek piesaistīti atbalstītāji, vienkārši labi cilvēki, kas, piemēram, iedod transportu vai piedāvā nepieciešamos materiālus, kaut vai dēļus improvizētu zārku pagatavošanai. Reizēm finansējums tiek sarūpēts kādu starptautisku projektu ceļā, reizēm atbalstu sniedz ārvalstu vēstniecības.

Pārāpbedīšanas vietas parasti tiek izvēlētas sadarbībā ar vietējiem vēsturniekiem. Tie ir jau līdz šim esošie Brāļu kapi tepat vietējās Latgales pašvaldībās, kur notiek svinīgas ceremonijas ar sabiedrības pārstāvju un dažādu konfesiju garīdznieku piedalīšanos. Vienreiz gadā norit arī lielākas pārāpbedīšanas procedūras, kad bijušie Padomju armijas kareivji tiek guldīti kapos Ropāžos, bet vācu armijas kareivji — Saldū.

Smiltiņa sargā, purva rāva — saēd

Informācija par līdz šim nezināmiem apbedījumiem pie meklētājiem parasti nonāk divējādā veidā — no arhīvu materiāliem un no vietējiem iedzīvotājiem. Imants atceras ne vienu vien gadījumu, kad vecie ļaudis pilnīgi nejauši izstāsta, ka, lūk, tur vai tur Otrā pasaules kara laikā apbedīti kritušie. Cits atminas vēl senākus nostāstus par Pirmā pasaules kara laikiem. Pagājuši daudzi desmiti gadu, bet nevienam tā arī nav bijis laika vai vēlēšanās kritušajiem dot pienācīgas mūža mājas.

Viens no tādiem gadījumiem bijis Daugavpils novada Kalkūnē, kur līdzās apbedījumam jau uzceltas vasarnīcas, ierīkota stihiska izgāztuve. Veicot zondēšanu ar

● Imants Brics (no labās) kopā ar meklēšanas vienības «Patriots» aktīvākajiem dalībniekiem Konstantīnu Simonovu un Igoru Karčevski. Foto no I. Brica albuma

speciāliem metāla stieņiem, apbedījums atrasts. Vajadzīga pieredze, un tad zeme pati pasaka priekšā, kur ir istā vieta rakšanai, secina Imants.

Vissaudzīgākā glabātāja ir smiltiņa, saka meklētājs. Tādā augsnē var atrast pat 100 gadus saglabājušos šineļa audumu, nemaz nerunājot par ādas jostām, zābakiem un metāla lietām. Savukārt purva rāva saēd visu, īpaši spēcīga ir metāla korozija. Tomēr reizēm, atrokot apbedījumu, varot tikai brīnīties, cik labi saglabājušās mirstīgās atliekas. Grupā darbojoties kāds zobārsts, speciālists no Rīgas, izpētot zobus, viņš secinot, ka Pirmā pasaules kara laikā kritušo vidū bijuši pavisam jauni puši, pat četrpadsmitgadīgi puikas.

Saņemta pielāde arhīviem

Biedrība saņēmusi atļauju strādāt vairākos Krievijas arhīvos. Līdz ar to Imants ir pārliecināts, ka turpmāk Pirmā pasaules kara laikā kritušo apbedījumus varēs atrast daudz vieglāk. Tie ir dokumentēti, dažos gadījumos saglabājušās pat fotogrāfijas, jo bijis paredzēts, ka pēc kara beigām visi kritušie tiks pārvesti uz memoriālu. Zināmi vārdi, uzvārdi, pulku numuri. Tā laika Krievijas valdības nodomus izjauca boļševiku revolūcija, pilsoņu karš. Mainījās iekārtas, mainījās valstis, bet kareivjus vienkārši aizmirsa — aizmirsa uz simts gadiem. Vīrs viņu atdusas vietām dažviet jau izaudzis mežs.

Meklē Latvijā, meklē ārzemēs

Imants atzīst, ka attieksme pret kritušo piemiņu ir bijusi un arī pašlaik ir atšķirīga. Piemēram, Vācijas puse ir ļoti atsaucīga. Pēc Pirmā pasaules kara vācieši uzmeklēja visus zināmos kritušos un godam ap-

bedīja. Arī tagad viņi ir ieinteresēti atklāt Otrā pasaules kara nezināmos apbedījumus, atbalsta finansiāli.

Domubiedri savus Latvijas kolēģus ir aicinājuši arī uz citām valstīm. Daugavpīlieši strādājuši Krievijā, vairākas reizes Polijas teritorijā. Pirmajā reizē bijuši liecinieki 110 kareivju mirstīgo atlieku atrašanai, otrajā atrasts 431 kritušais. Ļoti daudz darba ir tepat Latgalē. Pagājušajā vasarā Jēkabpils novadā uzmeklēti 194 Pirmajā pasaules karā kritušie. Daugavpils novada Kalkūnēs atrasti 38 kritušie.

Ar Dieva svētību

«Jūs darāt svētu, Dievam tikamu darbu,» šādu vārdus meklētājiem teicis kāds pareizticīgo konfesijas priesteris, piedaloties pārāpbedīšanas ceremonijā. Un tikai viņi paši zina, cik grūti ir reizēm pārvarēt nogurumu brīvdienu rītos, kad citi laiskojas un atpūšas, ar mugursomu plecos doties kaut kur mežā vai laukmales krūmos. Smagi strādāt lietū un karstā dienvidū. Kauties ar pusdienlaika dunduriem un vakarā mazgājoties atklāt, ka esi kļuvis par maltīti neskaitāmām ērcēm. Vislielāko spēku sasprindzinājumu prasa darbs purvājos, kur ar rokām jāraus dubļi, līdz vīdūklim jābrien rāvainajā ūdenī.

«Visu kritušo kareivju mirstīgajām atliekām jāatdusas svētītā zemē, viņu dvēselēm jārod miers kaut vai pēc 100 gadiem,» tādu pārliecību izsaka Imants Brics. «Un nevajag jautāt par izjūtu atšķirībām — vācietis, krievs, latvietis... Viņi visi bija kareivji, kas devuši zvērestu, viņi visi bija cilvēki, kas pildīja savu pienākumu. Tāpēc mūsu pienākums ir izturēties ar pienācīgu cieņu.»

L. Kirillova

Izmaiņas tiešo maksājumu nosacījumos

Valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtībā tiešā atbalsta shēmu ietvaros.

Grozījumi atbalsta piešķiršanas kārtībā paredz palielināt īpašā atbalsta kopējo pieejamo apmēru un nosacījumus jaunam īpašā atbalsta veidam par liellopiem. Tāpat grozījumi paredz pārtraukt atsevišķo maksājumu par cukuru un atcelt prasību, kas noteica, ka vienoto platībmaksājumu (VPM) var saņemt tikai par lauksaimniecības zemi, kas 2003. gada 30. jūnijā bijusi labā

lauksaimniecības stāvokli.

Grozījumi atbalsta piešķiršanas kārtībā paredz, ka papildu esošajiem īpašā atbalsta veidiem šajā gadā tiek ieviests jauns īpašais atbalsts par liellopiem. Atbalsta mērķis ir saglabāt liellopu gaļas ražošanu, veicinot liellopu nobarošanu un gaļas ieguvu Latvijā. Kopējā atbalsta summa atbalstam paredzēta 2,6 miljoni eiro apmērā.

Ņemot vērā, ka turpmāk VPM varēs saņemt par ikvienu lauksaimniecības zemes hektāru, kurš būs labā lauksaimniecības un vides stāvokli, grozījumi paredz iespēju lauksaimniekam lauku reģistrā iekļaut arī jaunus

lauku blokus – līdz šī gada 1. maijam Lauku atbalsta dienestā iesniedzot lauku bloku precizēšanas iesniegumu.

Kopējais publiskais finansējums tiešo maksājumu shēmas ietvaros 2014. gadā paredzēts 201,7 milj. eiro, tajā skaitā vienotais platību maksājums 158,7 milj. eiro, ar ražošanu saistītais (īpašais atbalsts) 10,1 milj. eiro un pārejas posma valsts atbalsts 32,9 milj. eiro. Pārejas posma valsts atbalsts 2014. gadā ar identiskiem saņemšanas nosacījumiem pieejams nozarēs, kurās 2013. gadā tika piešķirti papildu valsts tiešie maksājumi.

Līdz ar veģetācijas atsākšanos jāveic slāpekļa monitorings augsnē

Pavasari, atjaunojoties kultūraugu veģetācijai, Valsts augu aizsardzības dienests nitrātu īpaši jutīgajā teritorijā veic augsnes minerālā slāpekļa monitoringu. Taču noskaidrot situāciju ir aktuāli arī citos apvidos.

Šogad veģetācija sākusies jau marta vidū, pērn paraugi tika ņemti no 18. līdz 22. aprīlim. Kopš 2006. gada, kad uzsākts slāpekļa monitorings, veģetācija atjaunojusies dažādos laikos: pēc 10. aprīļa 2006. gadā, marta beigās 2007. gadā, marta sākumā 2008. gadā, no 1. – 5. aprīlim 2009. gadā, no 6. – 8. aprīlim 2010. gadā, 28. – 30. martā 2011.

gadā, 16. – 20. martā 2012. gadā.

Atjaunojoties veģetācijai, kad augu sakņu sistēma vēl nav pietiekami attīstījusies, ļoti nozīmīgs ir nitrātu saturs augsnes virsējā 0 – 30 centimetru slānī. Par zemu šādā dziļumā dabīgi mitrā augsnē ir uzskatāms nitrātu slāpekļa daudzums līdz 10 kg/ha. Augsnē ar zemu nitrātu saturu būtiski ir iespējami agri dot pirmo slāpekļa mēslojumu.

Šopavasari situācija ir līdzīga kā pagājušajā gadā. Lielākajā daļā monitoringa lauku nitrātu slāpekļa daudzums augsnes virskārtā ir vērtējams kā vidējs un ir robežās no 10 līdz 20 kg/ha. Līdz ar to vieglās augsnes ir būtiski nodrošināt iespējami agru slāpekļa

papildmēslojumu.

Šogad, lai nodrošinātu ražas ieguvu iepriekšējā gada līmenī, slāpekļa papildmēslojuma normu lielākajā daļā tūrumu ir jāpalielina apmēram par 10 – 15 kg/ha. Praktiski visos monitoringa laukos lielāko minerālā slāpekļa īpatsvaru veido nitrātu slāpekļi. Tas rada risku, ka augiem var rasties slāpekļa deficīts tieši to vēlākajās attīstības stadijās.

Lai precīzi korigētu slāpekļa normas, vajadzīgi dati par konkrētu lauku, jo minerālā slāpekļa daudzumu augsnē ietekmē ne tikai augsnes un meteoroloģiskie apstākļi, bet arī priekšaugi, iepriekšējā gada mēslojums un citi faktori.

No www.vaad.lv

Liellopu, cūku un aitu skaita pieaugums, zirgu un kazu — mazāk

Centrālā statistikas pārvalde (CSP) laidusi klajā datus par lauksaimniecības dzīvnieku skaitu un saražotās lopkopības produkcijas apjomu pagājušajā gadā.

2013. gada beigās lauku saimniecībās audzēja 406,5 tūkstošus liellopu, par 13,4 tūkstošiem jeb 3,4% vairāk nekā pirms gada. Liellopu skaita pieaugums vērojams visās grupās: teļu līdz vienam gadam skaits palielinājies par 0,9 tūkstošiem jeb 0,8%, par vienu gadu vecāku telišu — par 5,5 tūkstošiem jeb 7%, slaucamo govju — par 0,4 tūkstošiem jeb 0,3%, zīdītājgovju — par 3,6 tūkstošiem jeb 14,1%, liecina CSP apkopotie dati.

Cūku skaits gada laikā palielinājies par 12,3 tūkstošiem jeb 3,5%, ko ietekmēja cūkkopības nozares konkurētspējas palielināšanās — lopbarības izmaksu samazinājums, gaļas iepirkuma cenu pieaugums, kā arī ieguldījumi saimniecību modernizācijā. Eksportēto cūku skaits 2013. gadā pieaudzis par 0,9%, bet importēto cūku skaits samazinājies par 4,8%.

Nedaudz — par 1,2 tūkstošiem jeb 1,5% pieaudzis arī aitu skaits. Gada laikā par 0,7 tūkstošiem jeb 5,3% samazinājies kazu skaits un par 0,2 tūkstošiem jeb 2,3% sarucis zirgu skaits.

● 2013. gadā saražots 629,5 miljoni olu jeb par 6,2% mazāk nekā gadu iepriekš. Vidēji no vienas dējējvistas ieguva 273 olas jeb par 1,4% mazāk nekā pirms gada. Olu vidējā realizācijas cena samazinājās no 8,18 eiro par 100 olām 2012. gadā līdz 7,12 eiro 2013. gadā jeb par 13,1%.

Iegūtās produkcijas apjomi

2013. gadā saražots 80,3 tūkstoši tonnu gaļas jeb par 2,2% vairāk nekā pirms gada. To ietekmēja putnu gaļas ražošanas pieaugums par 8,9% un cūkgaļas par 0,6%. Samazinājās gan liellopu gaļas, gan aitas gaļas ražošana — attiecīgi par 3,6% un 0,9%. Liellopu gaļas īpatsvars kopējā gaļas apjomā veidoja 20,8%. Vēl zināms, ka liellopu gaļas cena pērn kritusies par 9,1%, bet cūkgaļas cena pieaugusi par 2,1%.

Pērn iegūtas 915,1 tūkstotis tonnu piena (ieskaitot kazu pienu), kas ir par 41,3 tūkstotis tonnu jeb 4,7% vairāk nekā 2012. gadā. Vidējais izslaukums sasniedza 5508 kilogramus no vienas slaucamās govys, kas ir par 258 kilogramiem jeb 4,9% vairāk nekā pirms gada. Piena vidējā iepirkuma cena palielinājās no 271 eiro par tonnu 2012. gadā līdz 305 eiro 2013. gadā jeb par 12,5%, decembrī sasniedzot augstāko iepirkuma cenu — 336 eiro par tonnu.

Seminārs lopkopjiem — viss par produktivitātes uzlabošanu

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu nodaļa rīko divu dienu semināru par ganāmpulku produktivitātes uzlabošanu pārraudzībā esošām saimniecībām. Kā informē nodaļas vadītāja Mārīte Vucenlādāne, seminārs plānots 10. un 11. aprīlī Preiļu nodaļas zālē, Raiņa bulvārī 21b.

10. aprīlī pulksten 10.00 LLKC Preiļu konsultāciju biroja augkopības konsultante Inese Magdalenoka stāstīs par tēmu: «Augstāzģu zālāju ierīkošana — kvalitatīvas lopbarības nodrošināšana slaucamo govju ganāmpulkam». Turpinājumā lopkopības konsultante Zita Briška runās par lopbarības līdzekļiem un to raksturojumu; lopbarības kvalitāti. Savukārt LLKC lopkopības konsultante Silvija Dreijere sagatavojusi informāciju par teļu, jaunlopu, ataudzējamo telišu un slaucamo govju ēdināšanu augstas ražības un dzīvnieku veselības

nodrošināšanai. Par ciltsdarba programmu lopkopībā, slaucamo govju pārraudzību, pārraudzības dokumentu aizpildīšanu stāstīs lopkopības pārraugas, piena šķirņu govju vērtēšanas eksperts Dzintars Rancāns.

Semināra turpinājumā, 11. aprīlī, pārsvarā paredzētas praktiskās apmācības Riebiņu novada Stabulnieku pagasta zemnieku saimniecībā «Ivanānu mājas». Vispirms lopbarības analīzi un to izvērtējumu sniegs LLKC Preiļu konsultāciju biroja lopkopības konsultante Zita Briška. «Ivanānu māju» īpašnieks Jāzeps Ivanāns iepazīstinās ar ciltsdarbu un pārraudzības veikšanu savā saimniecībā. Piena pārraugu praktisko noņemšanu rādīs lopkopības pārraugas, piena šķirņu govju vērtēšanas eksperts Dzintars Rancāns. Ar pārraudzības datu analīzi iepazīstinās LLKC lopkopības konsultante Silvija Dreijere.

Dzīvnieku īpašniekiem pieejams atbalsts par nobeigušos dzīvnieku likvidēšanu

Lai nepieļautu cilvēka un dzīvnieku inficēšanos vai saindēšanos, kā arī patogēno mikroorganismu nokļūšanu un izplatīšanos vidē, valsts atbalsta dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, t.sk. dzīvnieku liķu savākšanu un likvidēšanu.

Tomēr ne visi dzīvnieku īpašnieki un turētāji ir informēti par to, ka Latvija darbojas divi uzņēmumi, kuri ir noslēguši līgumu ar Lauku atbalsta dienestu (LAD) par dzīvnieku liķu savākšanas, transportēšanas un likvidēšanas veikšanu. Tādēļ atgādīnām dzīvnieku īpašniekiem par šā pakalpojuma veikšanas kārtību. Stāsta Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Rūta Rudzīte.

Dzīvnieku īpašnieku vai turētāju pienākums ir savlaikus ziņot veterinārārstam par dzīvnieku saslimšanu, lai dzīvniekiem sniegtu nepieciešamo veterinārmedicīnisko aprūpi un novērstu dzīvnieku nobeigšanos. Situācijā, ja dzīvnieks ir nobeidzies, par to nekavējotī jāziņo veterinārārstam un komersantiem, kuri nodarbojas ar blakusproduktu, kas nav paredzēti cilvēka patēriņam (t.sk. dzīvnieku liķu), savākšanu. Dzīvnieku īpašnieku vai turētāju pienākums nodrošināt dzīvnieku liķu savākšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī apmaksāt izdevumus komersantam par dzīvnieku liķu transportēšanu — saskaņā ar piedādīto rēķinu, un segt pilnīgi visus izdevumus, kas nepieciešami komersantam, lai dzīvnieku liķus savāktu, transportētu, pārstrādātu un likvidētu.

Piesakot komersantiem dzīvnieku nobeigšanās gadījumus, īpašniekiem vai turētājiem ir

jānosauc dzīvnieka identifikācijas numurs (dzīvnieka un dzīvnieku novietnes reģistrācijas numurs), kā arī jāseko līdz dzīvnieka liķa pavaddokumenta aizpildīšanas prasību ievērošanai, pārbaudot informācijas pareizību, it īpaši ierakstīto nobeigušos dzīvnieku skaitu un svaru.

Šāda ir vispārējā kārtība, ja dzīvnieku novietnē nobeidzies dzīvnieks un tā īpašnieks vai turētājs vēlas saņemt liķa likvidēšanas pakalpojumu. Savukārt, ja īpašnieks šā pakalpojuma veikšanu pieņēmis uzņēmumiem, kuri ir noslēguši līgumu ar LAD, rēķina samaksas kārtība būs atšķirīga. Rēķinu par pakalpojumu tad apmaksās nevis dzīvnieka īpašnieks, bet gan LAD no šim mērķim piešķirtā finansējuma — ja visi pārējie normatīvajos aktos reglamentētie nosacījumi būs izpildīti.

Lai pretendētu uz valsts atbalstu, komersantiem (uzņēmumiem) jāizpilda virkne nosacījumu.

Valsts atbalsta apmēru dzīvnieku liķu savākšanai, transportēšanai, pārstrādei un likvidēšanai, tā piešķiršanas kārtību un kritērijus, kā arī pasākumu kopumu, kā nodrošināma dzīvnieku liķu savākšana, transportēšana, pārstrāde, likvidēšana un izsekojamība, nosaka Ministru kabineta 2013. gada 17. decembra noteikumi nr. 1524 «Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai».

LAD 2014. gadā par dzīvnieku liķu savākšanu, transportēšanu, pārstrādi un likvidēšanu ir noslēdzis līgumus ar šādiem komersantiem: SIA «Baltic Trade» un SIA «Reneta».

Līgumi ar komersantiem par dzīvnieku liķu savākšanu, transportēšanu, pārstrādi un likvidēšanu ir publicēti Zemkopības ministrijas mājaslapā.

Roku darbam sava vērtība

SIA "Preiļu saimnieks" galdniecības darbnīca nodrošina galdniecības pakalpojumus namu apsaimniekošanas un pilsētas labiekārtošanas vajadzībām.

Galdniecības darbnīcā laika gaitā tapuši neskaitāmi lielāki un mazāki koka priekšmeti, kas atraduši pielietojumu tepat pilsētā – sākot no tūlīņa margām parkā un bērnu rotaļu laukumu konstrukcijām, neskaitāmām daudzdzīvokļu dzīvojamām māju koka durvīm, logu rāmjiem līdz tādiem šķietami "sīkumiem" kā pilsētas sakopšanas darbos izmantoto darbarīku labošana vai koka dēļu kāpņu segums slidenā laikā pie domes ēkas. Ikvienu koka izstrādājuma tapšanu ieguldīs meistaru roku darbs.

Lai arī mūsdienās lielākā daļa darba tiek paveikta ar elektriskiem darbarīkiem, galdniecība ir viena no tām jomām, kur bez labām roku prasmēm neiztikt. Pašreiz SIA "Preiļu saimnieks" galdniecības darbnīcā strādā divi meistari – **Dainis Zukuls** un **Aigars Rubiķis**.

Galdniecības meistari realizē pilsētas svētku noformējuma ieceres – mākslinieciskā skice tiek pārvērsta taustāmos un vizuāli baudāmos objektos. Meistaru pieredze komplicētu koka detaļu izgatavošanā ļauj realizēt vissarežģītākās mākslinieciskās koncepcijas. Ja atceramies, vēl

ne tik sen pilsētas centrālajā laukumā blakus lielajai Ziemas svētku eglei kompozīciju veidoja simboliskas sveces, kas arī tapa galdnieku darbnīcā. Daudzi "sīkumi" nemaz nav "sīkumi", kādi tie varētu šķist paviršam vērotājam no malas, to tapšana ir daudz sarežģītāka, piemēram, ne kuram katram meistaram padodas uzkonstruēt noformējumam vajadzīgo koka pamatni precīzas piramīdas formā.

Abi meistari stāsta, ka māksliniecisku un vienreizēju darbu tapšana atsvaidzina ikdienas rutīnu, bet pilsētas rotājumi ir sirds darbs, kas top daudz cilvēku priekam.

Darbnīcā izgatavotas neskaitāmas koka durvis un logi daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, šeit tapuši soliņi Raiņa bulvārim un citām publiskām vietām. Novērots, ka jaunas durvis retāk tiek salauztas vai ļaunprātīgi dauzītas, vienīgi sociālajos dzīvokļos logi, durvis jāatjauno regulāri.

Top arī bērēm nepieciešamie koka atribūti, ko klienti pasūta SIA "Preiļu saimnieks" apbedīšanas birojā. Ja ir nepieciešamība, tad darbnīcā uz vietas izgatavo koka zārkus un krustus. Tomēr arī šajā jomā laiks diktē savas tendences – ja vēl kādus gadus atpakaļ vienkāršus koka zārkus pasūtīja diezgan regulāri, tad tagad biežāk vēlas ar audumu pārvilktus zārkus. Biežāk galdniekiem nākas izgatavot kapu soliņus. Pašreiz darbnīcā top in-

● SIA "Preiļu saimnieks" galdnieku darbnīcā top dažādi koka izstrādājumi, kas atrod pielietojumu pilsētvīdē. Attēlā Aigara Rubiķa gatavotā koka mašīnīte bērnu rotaļu laukumam.

formācijas stendi, kas tiks izvietoti pilsētas kapos.

Koks ir dzīvs, elpojošs un cilvēkam draudzīgs materiāls. Vēl nesen tik populārais "eiroremonts" un arī lētie ķīniešu plastmasas izstrādājumi piedzīvo norietu, un cilvēki plastmasas vietā izvēlas koka izstrādājumus, kas ir daudzreiz kvalitatīvāki. Koka izstrādājumi ir roku darbs, tādēļ izmaksas ir lielākas, tomēr tam ir daudz priekšrocību, salīdzinot ar citiem materiāliem. Koka detaļas vienmēr var pielabot – pieveclēt, piezāģēt. Koka izstrādājumi vienmēr būs aktuāli, un tādēļ galdnieks noteikti nav starp

tām profesijām, kas nākotnē, laikmetam un cilvēku ieradumiem mainoties, varētu izzust.

Pastāv uzskats, ka koks ir dzīvs sešus gadus – dzīvo mums blakus un izdala savu enerģiju. Tāpat koks uzņem sevī apkārtējās vides enerģiju, tādēļ senām mēbelēm ir tik īpaša aura.

Jebkuram darbam, protams, nepieciešama iedvesma, taču pieredzējušiem meistariem darbi top pat bez skicēm vai rasējumiem, un viņu rokās notiek brīnums, kad parasts koka klucis pārtop unikālā mākslas darbā. Dainis Zukuls un Aigars Rubiķis brīvajā laikā koka skulptūras

rada vienkārši savam priekam. Koka skulptūras kļūst par modes lietu ne tikai pie mums, arī citās Eiropas valstīs, kur modē nākusi ļoti izsmalcinātu, filigrānu tēlniecības šedevru veidošana.

Meistarību var sasniegt, ieguldot daudz laika, darba un neizmērojamu pacietību. Gandarījumu rada tas, ka, strādājot pēc labākās sirdsapziņas, izdēvies sasniegt gaidīto rezultātu, lai nākamie koka izstrādājumu lietotāji būtu apmierināti, uzsver galdnieki Dainis Zukuls un Aigars Rubiķis.

I.Šņepste

● POLITISKĀ REKLĀMA

Mūsu mērķis – plaukstoša Latvija!

17. martā Rēzeknē notika Eiropas Parlamenta deputātu kandidāta no partijas "Latvijas attīstībai" Andreja Žagara tikšanās ar Latgales reģiona iedzīvotājiem. Izmantojot šo iespēju, mēs uzdevām dažus "neērtus" jautājumus un saņēmām godīgas atbildes.

Ja neko nedarīsim, tad mūsu būs vēl mazāk.

Visas politiķu darbības jāvirza uz to, lai cilvēku un mūsu valsts labklājība katru gadu pieaugtu. Tādēļ ekonomiskā valsts attīstība ir viena no mūsu komandas – partijas "Latvijas attīstībai" prioritātēm. Ja būs spēcīgi uzņēmēji, būs labi apmaksātas darba vietas. Lai sasniegtu šo mērķi, mēs esam PAR labvēlīgas vides radīšanu uzņēmējdarbības attīstībā, izmaiņām nodokļu politikā, reģionu attīstību un vietējo uzņēmēju atbalstu.

Mēs pārstāvam Latgales iedzīvotājus. Mēs esam ieinteresēti, lai šim reģionam, ko šodien daudzi sauc par "depresijas reģionu", pievērstu lielāku uzmanību.

Tas nav noslēpums, ka pēdējos gados lielākā daļa investīciju palika Rīgā un Rīgas novadā. Tam ir vairāki objektīvi iemesli. Viens no tiem ir labi attīstīta infrastruktūra, kas paver labākas iespējas uzņēmējiem sava biznesa paplašināšanai. Bet aizmirst par reģioniem valstij nav nekādu tiesību. Tāpēc reģionālās politikas attīstība joprojām ir viena no partijas "Latvijas attīstībai" prioritātēm. Mēs esam par investīciju piesaistīšanu reģioniem. Svarīgi, lai ir augstas klases infrastruktūra, tajā skaitā labi izbraucami ceļi. Tikai tad investētāji būs ieinteresēti attīstīt savu uzņēmējdarbību šajā teritorijā. Ir jārada jaunas, labi apmaksātas darba vietas. Arī

lai mazinātu Latvijas iedzīvotāju aizplūšanu uz ārzemēm. Mūsu jau tā ir maz.

Pēdējie iedzīvotāju skaitīšanas dati liecina par to, ka Latvijā dzīvo nepilni divi miljoni cilvēku. Kā Jūs domājat, kāds būs rādītājs pēc dažiem gadiem?

Ja neko nedarīsim, tad mūsu būs vēl mazāk. Lielākā valsts problēma ir izglītotu speciālistu aizplūšana uz ārzemēm. Kā var to pārtraukt? Kā panākt, lai cilvēki atgriežas? Vienīgi, ja radīsim labvēlīgas dzīves apstākļus mūsu iedzīvotājiem. Tad cilvēks būs ieinteresēts realizēt savu potenciālu mājās, nevis ārzemēs. Pirmajā vietā ir jābūt valsts iedzīvotāju interesēm gan valsts, gan Eiropas līmenī. Pretējā gadījumā sekas būs katastrofālas.

Bieži vien ir tā, ka tie standarti, ko pieņem Eiropas Parlaments, kurā, starp citu, ir politiķi no Latvijas, aizskar Latvijas iedzīvotāju intereses. Kāpēc tas tā notiek?

Jums ir taisnība. Ne vienmēr pieņemtie tiesību akti Eiropas Parlamentā labvēlīgi ietekmē Latvijas ekonomiku. Daļu vainas ir jāņemamas arī politiķiem. Piemēram, mums pateica, ka mūsu kūpinātie gaļas produkti neatbilst visiem Eiropas standartiem. Ko mūsu amatpersonas izdarīja? Klusēja. Un tikai tad, kad tiešām bija draudi par kūpinājumu izzušanu no veikalu plauktiem, kam sekotu daudz mazu un vidēju uzņēmumu slēgšana, tad sāka kaut ko domāt...

● Andrejs Žagars.

Lūk, vēl viens piemērs. Kad frančiem aizliedza pārdot ES teritorijā dažus siera veidus, viņi teica: "Ja mūsu siers neatbilst standartiem, tad mēs to neeksportēsim. Mēs paši to ēdīsim." No vienas puses tas ir nieks, bet, no otras puses, tas ir spilgts piemērs tam, kā ES dalībvalstīs aizstāv savas intereses. Mums ir jānācās no mūsu kaimiņiem un partneriem Eiropas Savienībā, kā aizstāvēt savas intereses. Vai mēs esam sliktāki par viņiem? Eiropas Parlamenta deputāts un arī mūsu "Latvijas

attīstībai" kolēģis Rihards Pīks reiz teica: "Pirms skriet vilcienam priekšā, jums ir nepieciešams domāt par savām interesēm." Es pilnīgi piekritu viņam.

Mūžs jautājums: Ko darīt?

Ja visi astoņi Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas strādās kopā, mēs arī varēsim pieņemt caur Eiropas Parlamentu lēmumus, kas būs labvēlīgi mūsu valstij. Saka, ka lobisms ir sliktā vārds. Es uzskatu citādi. Lobēšana ir aktīva interešu aizstāvēšana, tā ir dažādu jautājumu virzīšana savas valsts interesēs, un tā ir neatņemama politikas sastāvdaļa. Mums ir nepieciešams izveidot labas attiecības un kontaktus. Mums ir nepieciešams atrast mehānismus un metodes, kas ļaus panākt vēlamos rezultātus mūsu valstī. Tikai šādā gadījumā politiķis var pateikt, ka viņš ir izpildījis savu uzdevumu, ka Latvijas iedzīvotāju intereses ir aizstāvētas cieņpilni, ka mēs varam lepoties ar saviem panākumiem.

Vai partija "Latvijas attīstībai" ir gatava uzņemties atbildību par turpmāko Latvijas attīstību?

Mēs esam gatavi jau šodien pārstāvēt iedzīvotāju intereses un ar savu darbu veicināt valsts attīstību un iedzīvotāju labklājību. Un tie nav tikai vārdi. "Latvijas attīstībai" pulcē apkārt sev jaunus, mērķtiecīgus un veiksmīgus cilvēkus, kuru pieredze ļauj man apstiprināt, ka partijas "Latvijas attīstībai" mērķis ir – plaukstoša Latvija! Bet mums visiem ir jābūt lepnēm par savu valsti, jo tikai tad mēs sasniegsim savus mērķus – dzīvot pārticībā un labklājībā.

Reklāmu apmaksā partija "Latvijas attīstībai"

Labas grāmatas, interesantas tikšanās, saruna par Eiropas naudu un izklaides

● Eiropas naudu Latvija saņems arī turpmāk, pārliecinājās diskusijas «Kā Eiropas nauda atbilstīs reģionus» dalībnieki.

● Jaunākās paaudzes pārstāvji Grāmatu svētkos mācījās gan maskēties, gan izmēģināja bruņucepuru un ieroču smagumu un uz brīdi iejutās zemessargu ādā.

Preiļos aizvadīti kārtējie, nu jau 13., Grāmatu svētki, kas pulcināja kuplu apmeklētāju pulku. Svētkus kā ik gadus rīkoja Lauku bibliotēku atbalsta biedrība (LBAB) sadarbībā ar Preiļu novada domi un Preiļu galveno bibliotēku, kas veica organizatoriskos darbus un rūpējās, lai viss noritētu, kā iecerēts. Svētku atklāšanā Preiļu kultūras namā klātesošos uzrunāja LBAB valdes priekšsēdētāja Biruta Eglīte, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Ungārijas vēstnieks Latvijā Gābors Dobokai, bibliotēkas vadītājs pienākumu izpildītāja Ilona Skorodihina, bet ar temperamentīgām dejām sveica Preiļu novada kultūras centra un Preiļu Valsts ģimnāzijas deju kopa «Dancari». Pēc tam sākās «Latvijas Avīzes» publiskā diskusija, kuras tēma bija «Kā Eiropas nauda atbilstīs reģionus?». Diskusijā piedalījās Rihards Pīks (LA), 11. Saecimas deputāts Valdis Dombrovskis (V), Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs (LP), Rēzeknes pilsētas domes deputāts, Rēzeknes Augstskolas rektors Edmunds Teirumnieks (NA). Diskusiju vadīja «Latvijas Avīzes» žurnālists Ivars Bušmanis.

Tās laikā tika apspriests, kas ir

izdarīts par Eiropas fondu naudu, kas saņemta iepriekšējos septiņos gados, un vai to savā ikdienā redz un sajūt katrs iedzīvotājs. Tika runāts arī par nākamo plānošanas periodu no 2014. līdz 2020. gadam, kura laikā tieši Latvija būs lielākā ES naudas saņēmēja. Tiek plānots, ka piešķirtā summa sastādīs apmēram 3000 eiro uz katru iedzīvotāju. Kur, piemēram, Preiļos tiek izlietota Eiropas nauda, ļoti uzskatāmi parādīja domes sagatavotā prezentācija, — par ES naudu kopš 2004. gada realizēti 90 projekti, un katra rezultāti iedzīvotājiem ir bijuši redzami ikdienā — remontētas ielas, būvētas jaunas trases, siltinātas un rekonstruētas ēkas, atbalstīti uzņēmumi un iedzīvotāju iniciatīvas. Diskusijā tika uzsvērts, ka nākamajā plānošanas periodā, kura laikā Latvijā ienāks milzīgas summas no ES, lielāks atbalsts tiek paredzēts mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, jo, kā rāda pasaules pieredze, tieši šis sektors kopumā dod lielāko darba vietu skaitu un ieguldījumu savu valstu ekonomikā. Tāpat pārdomātāk tiks risināts jautājums par nodarbinātību, par bezdarbnieku pārkvalifikāciju un apmācībām. Nevar būt tāda situācija, kā līdz šim, ka bezdarbnieku apmācībā viena no

profesijām, kurā sagatavots vislielākais apmācāmo skaits, ir manikīra pakalpojumu sniedzēji. Pilsētām, kas kļuvušas par attīstības centriem un kurām paredzēts novirzīt lielākus līdzekļus, ES nauda būs jāiegulda tādos projektos, lai tie nestu labumu un attīstītu piegulošās teritorijas.

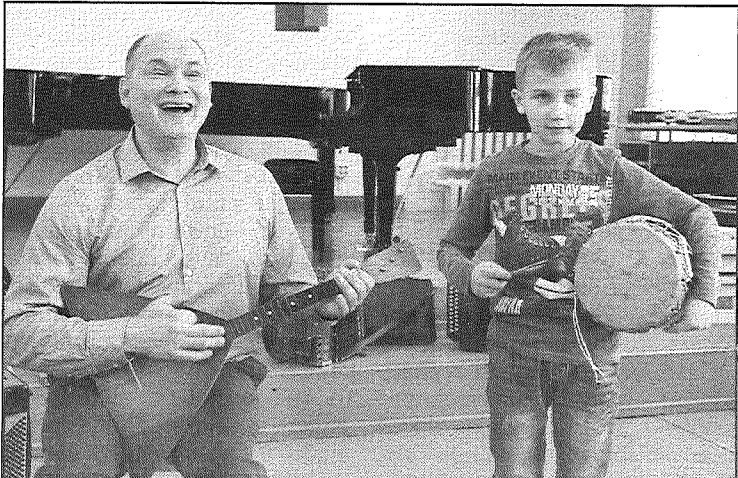
Pēc diskusijas Grāmatu svētku apmeklētājiem bija piedāvāts interesants neklātienas ceļojums no Rīgas uz Pekinu, tālo valsti iepazīstot stāstos, bildēs un dziesmās grāmatas «Ceļojums Rīga — Pekina» un CD prezentācijā, ko bija sagatavojusi Ilona Balode un Rolands Ūdris.

Preiļu mūzikas un mākslas skolas zālē notika tikšanās ar Nacionālā botāniskā dārza lakstaugu floras nodaļas vadošo dārzkopības speciālisti Ilmu Neretu, tematisko avižu un grāmatu autori. Viņa stāstīja par dārza darbiem pavasarī un jaunumiem rožu un ziemciešu pasaulē. Šajā skolā bija organizēta tikšanās arī ar Gunāru Igauni, kurš pārzina senos mūzikas instrumentus un saviem klausītājiem un skatītājiem parādīja, kā ar tiem spēlēt.

Kā ik gadus, arī šoreiz svētku norisēs iesaistījās Viduslatgales profesionālā vidusskola Preiļos, kur darbojās gan frizieri, gan pavāru radošās darbnīcas pus-

● Ungārijas Goda konsule Ariana Župika un Ungārijas vēstnieks Latvijā Gābors Dobokai Preiļu 1. pamatskolas skolēnus iepazīstināja ar Ungāriju, rakstnieci Āgnešu Bālintu un viņas izdoto grāmatu «Vējainā ģimene», kas tulkota latviski.

● Preiļu mūzikas un mākslas skolā bērniem un pedagogiem Gunārs Igaunis stāstīja par senajiem mūzikas instrumentiem Latvijā un parādīja, kā ar tiem spēlēt.

● Preiļu Valsts ģimnāzijā notika tikšanās ar absolventu Jāni Timošenko, Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes doktorantūras studentu. Foto: A. Šņepsts

audziem un jauniešiem.

Preiļu 1. pamatskolas sarakojumu zālē 7. klašu skolēni tikās ar Ungārijas vēstnieku Gāboru Dobokai un Ungārijas Goda konsuli Arianu Župiku, kuri pastāstīja gan par šo zemi, gan arī iepazīstināja ar literatūras jaunumiem. Desmitiem ungāru grāmatu ir tulkotas latviešu valodā, atrodamas arī skolu bibliotēkās, jo Latvijas un Ungārijas bērniem, tāpat kā bērniem visā pasaulē, patīk rotaļāties, draudzēties, sapņot par nākotni, viņi iet skolā un reizēm dara blēņas. Šīs skolas skolēni varēja piedalīties arī iecietības stundā — diskusijā, ko vadīja Latvijas Bērnu fonda psiholoģe Ilze Zariņa.

Laukumā pie Preiļu novada domes Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljona pārstāvji prezentēja zemessardzes transportu un ieročus, kas, tāpat kā jaunsargu aktivitātes, vienmēr

izraisa lielu interesi. Pusdienlaikā šeit varēja nogaršot spēcīnošo Preiļu putru, kas tradicionāli bija pagatavota zemessargu un profesionālās vidusskolas audzēkņu kopīgiem spēkiem.

Grāmatu svētkos katru gadu bagātīgu jauno izdevumu klāstu piedāvā Latvijas izdevniecības, un daudzi apmeklētāji izmanto iespēju nopirkt grāmatas par lētākām cenām nekā veikālā. Svētku noslēgumā pircēji piedalās izlozē, un arī šoreiz papildus pie grāmatām tika ap 30 veiksmīgākie pircēji, kas tika noteikti izlozē. Noslēgumā brīnišķīgu stundu mūzikā dāvāja

Zigfrīds Muktupāvels un Jānis Lūsēns, izpildot dziesmas ar Ojāra Vācieša vārdiem un citās.

Kā ikreiz, arī šogad bibliotēkām, kas ar saviem lasītājiem piedalījās Grāmatu svētkos, ieguvums no tiem ir dāvanu kartes jaunas literatūras iegādei, kā arī grāmatu dāvinājumi fondu papildināšanai. Grāmatu svētkus atbalstīja Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, Lietuvas Republikas vēstniecība, Ungārijas Republikas vēstniecība, Zemkopības ministrija, Latvijas Bērnu fonds, VAS «Latvijas dzelzceļš», Nacionālie Bruņotie spēki, uzņēmumi, tipogrāfijas, politiskās partijas, politiķi, Preiļu novada dome, Eiropa Direct informācijas centrs Austrumlatgalē, vietējās izglītības iestādes. Svētkiem ir arī savi informatīvie atbalstītāji, tostarp laikraksts «Novadnieks».

L.Rancāne

1. aprīlis – joku diena ☺

1. aprīlis ir pazīstams kā joku diena, kad ar cilvēkiem mēdz izspēlēt dažādus jokus un blēdības, lai gan ir mānīcīgs uzskats, ka jokošanās jābeidz pusnaktī, jo jokošanās pēc tam jokotājam nes nelaimi. Ikviens cilvēks, kas joku neuztver labvēlīgi, visu nākamo gadu ir nodrošinājis sev neveiksmes.

Kāpēc šī diena ir atzīta par joku dienu un kāpēc cilvēki tiek izjokoti, nav īsti zināms.

Saskaņā ar vienu teoriju tas ir saistīts ar pavasara atnākšanu, kad daba "mulķo" pasauli ar mainīgajiem laika apstākļiem. Pēc citas teorijas, šī diena ir paredzēta, lai atzīmētu veltīgo kovārņa lidojumu, kad tas no Noasa šķirsta tika sūtīts zemes meklējumos.

Visizplatītākais uzskats par joku dienas izcelsmi ir tāds – tā radās 16. gadsimta beigās, kad Jūlija kalendārs tika aizstāts ar Gregorija kalendāru.

Vecajā Jūlija kalendārā gads sākās ar 25. martu, un jauna gada sākšanās svētki tika svinēti 1. aprīlī, jo 25. marts iekrita Svētajā nedēļā. Neskatoties uz to, ka Gregorija kalendārs par pirmo jaunā gada dienu noteica 1. janvāri, 1. aprīlis arī turpmāk tika svinēts.

Uzskata, ka aizmāršīgos cilvēkus, kurus pēc jaunā kalendāra ieviešanas varēja izjokot par to, ka jaunais gads joprojām tiek svinēts 1. aprīlī, sauca par

"aprīļa mulķiem". Šajā dienā cilvēki aicināja ciemiņus uz neesošajiem svētkiem, izliekoties, ka svinības tiek rīkotas par godu jaunajam gadam.

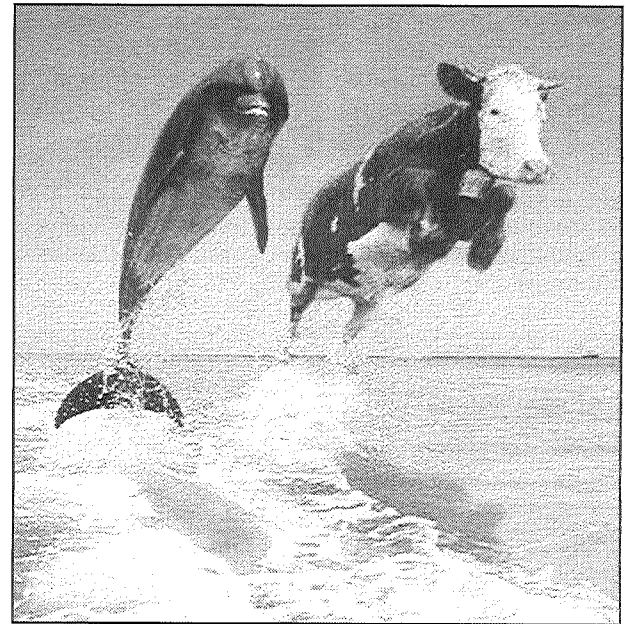
Mūsdienās Anglijā 1. aprīļa joku upuri sauc par "aprīļa mulķi", bet Skotijā šādu cilvēku sauc par *gowk*, kas arī nozīmē "mulķis", savukārt franči šādus cilvēkus sauc par *poissons d'avril* jeb "aprīļa zivīm".

Ar krutu mašīnu es braukšu
Un kakenēm vēl galvu jaukšu,
Un tad tās salonā es raušu,
Un lielo milu virsū kraušu.

Beidzot pavasaris klāt,
Jāsāk vistas plucināt,
Galvas reibinu ar vīnu
Un var uzsākt gaiļu ciņu.

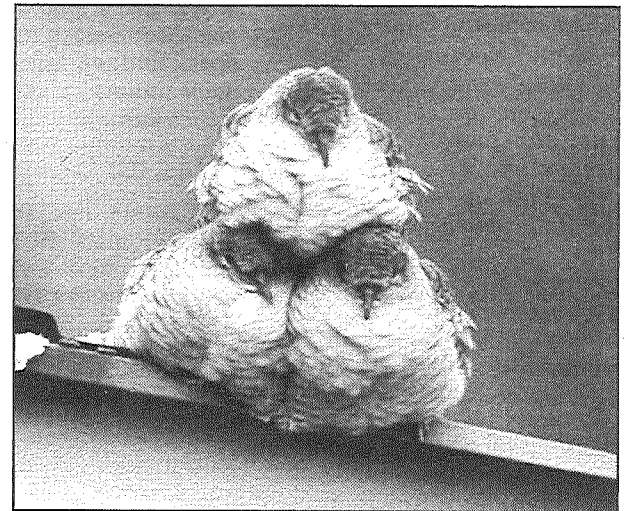
"Tallink" kuģi nokavēju,
Tagad jāskrien kā pret vēju,
Parādīs man delfins ceļu,
Gan atradīšu savu teļu.

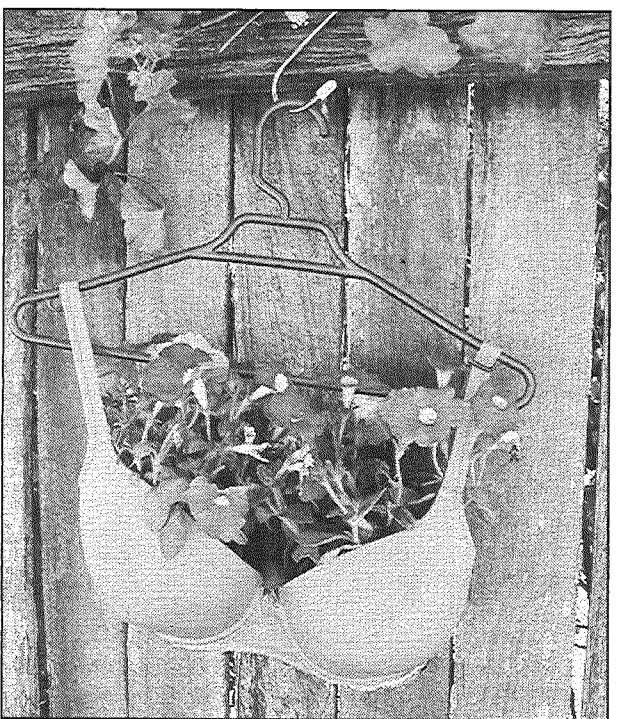
Skaista ziema šogad bija,
Dienu, nakti lietus lija,
Logos sniegpārslīņas spīd,
Tik pa dubļiem dibens slīd.

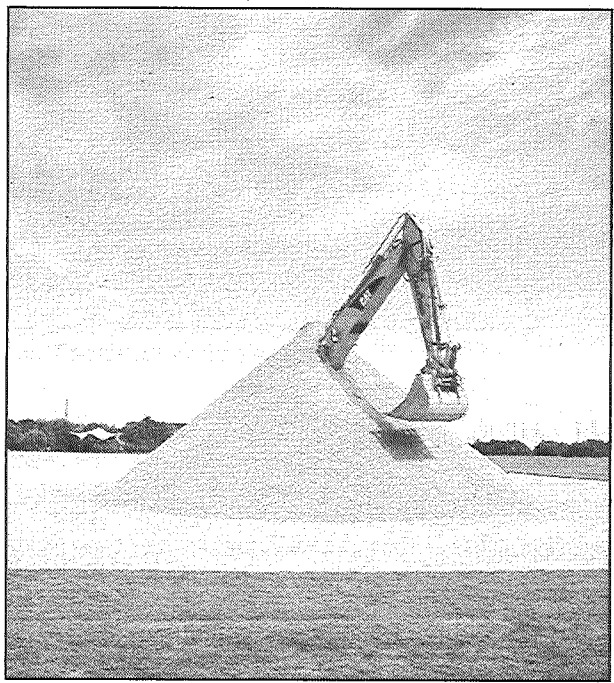
Pēc maizītes es bodē biju,
Centīņus es salasīju,
Maize jāēd vienreiz gadā,
Gan jau nenomirsim badā.

Atkal kaimiņš virsū rāpjas,
Vai man no sievas jāatkāpjas?
Kur jau divi — trešais lieks,
To pat saprot pirmklasnieks.

Vai nav puķu podi skaisti?
To neprot novērtēt tik slaisti.
Man patīk audzēt skaistas puķes,
Kad līdzekļus man izsniedz skuķes.

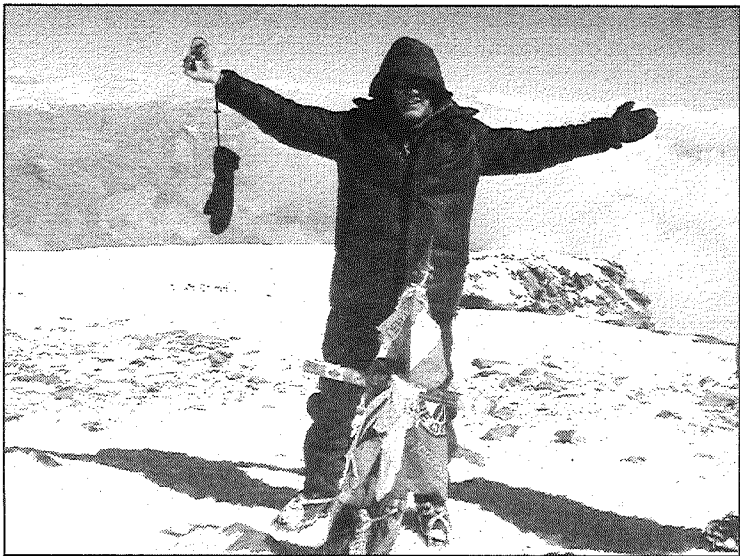
Ārzemēs es smiltis krauju,
Toties baigo naudu rauju,
Tikai apkārt tumša diena,
Kāpēc neredzu neviena?

Atkal kaimiņsētā bija,
Kēves galvu sagrozīja,
Izēda tie zālīt(s) kasti,
Tagad atstiepa tas asti.

N.Petrovskas (Rožupe) teksts
Foto no interneta

Tase mate tējas no Argentīnas

● Aleksandra laimes mirklis — uzvarēta vēl viena no pasaules augstākajām kalnu virsotnēm, šoreiz Dienvidamerikā. Kas būs nākamā?

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 18. un 25. marta numurā.

Lai slavēti satelīttelefonu

Aleksandra stāstījums par puteni kalnos, papildināts ar fotogrāfijām, dod priekšstatu, ka kāpējiem nav klājies viegli. Kad debesis ar zemi griežas kopā un nav ne mazākās nojausmas, kā tas viss beigsies, rodas neomulīgas sajūtas. Vai maz kas dzirdēts par visādiem negadījumiem kalnos... Tāpēc — lai ir slavēti satelīttelefonu izgudrotāji un pats satelīttelefonu, jo parastajiem mobilajiem telefoniem kalnos pārklājuma nemaz nebija. Katru dienu grupas vadītājs sazinājās ar Lielo zemi un sūtīja informāciju par situāciju. Tādā veidā «Virsoņnes» mājas lapā par ceļotāju gaitām regulāri varēja uzzināt arī mājinieki. Aleksandra dzīvesbiedre atceras, ka, zinot par sliktajiem laika apstākļiem Andos, jutusi pamatotas bažas un satraukumu. Tāpēc katru ziņu mājas lapā bijusi ļoti gaidīta.

Ļoti svarīgi bijis uzzināt arī laika prognozi, jo no tā kalnos daudz kas atkarīgs — pat dzīvība. Skaidrs, ka visas pārējās grupas — amerikāņi, norvēģi, leiši — arī centušās pa saviem kanāliem tādas ziņas iegūt. Kad visi apzināti, tad var, kā saka, vidējo aritmētisko izrēķināt un nojaust, kas gaidāms rīt un turpmākajās dienās. Galvenais — ietrāpīt vislabāko dienu virsotnes sasniegšanai. Tāpēc ceļotāju grupas jau iepriekš pakārtoja savus spēkus istajam brīdim — saulei un bezvējam. Toties, ja laiks ir sliktis un snieg, tad nav iespējams kāpt vājās redzamības, vēja, aukstuma dēļ, kas draud, labākajā gadījumā, ar apsaldēšanos. Tā gadījies arī kādam lietuvietim, kas apsaldējis roku pirkstus. Viņam kopā ar vairākiem citiem bija jādodas lejā virsotni nesasniedzot. Kādu pat helikopters ar trosi cēlis nost.

Pilni apņēmības sasniegt virsotni

16. februāra rīts atnāk galīgi nomācies, bet leišiem svētki — neatkarības diena. Ilgāk kavēties nevar, jāiet tālāk, neskatoties uz to, ka vējš joprojām zēģelē sejā, jautot debesis ar sniegu kopā. Uz trešo nometni mūsējie tiek vieni no pirmajiem, lai gan pa ceļam gājis vairāk nekā smagi. Visi nopriecājas, ka var ieņemt labas

vietas nakšņošanai. Teltis uzbūvēt gan arī prasa laiku, jo vējš pamatīgs. Vēlāk sarodas citi, kopā ap 20 teltis. Neko darīt, kausē sniegu un vāra tēju.

Paiet aukstākā un vējainākā nakts visa ceļojuma laikā. Kādam, lai aizmigtu, bijuši vajadzīgi pat ausu aizbāzņi. Teltīs no tiesas ļoti auksti, vienā — ap minus astoņi grādi, bet tajā, kur Aleksandrs — līdz minus 13.

Vēl viens kāpiens, vēl viena pietura 5900 metru augstumā. No turienes tikai divi ceļi — augšā uz virsotni vai atpakaļ uz ieleju. Laiks joprojām nepastāvīgs. Jāatpūšas, pa nakti jāsakopo spēki finišam. Iziešana uz virsotni plānota pulksten 5.30 pēc vietējā laika.

«Mēs tur bijām!»

Tā vēsta ieraksts ceļojuma dienasgrāmatā. 19. februāris — virsotnes diena. Pulksten 16.00 pēc vietējā laika Dienvidamerikas augstāko virsotni Akonkagvas sasniedza visi četri latvieši — Aigars, Jānis, Aleksandrs un Andris. Urā!

Pēdējais kāpiens bija visilgākais, gandrīz 12 stundas. Kopumā ļoti labvēlīga diena kāpšanai. Vienīgā bēda, ka atkal saputināts un sasniedzis snieg, kas sarežģī kāpšanu pirmajiem. Ņemot vērā labās laika prognozes, pēdējā nometnē bija sapulcējies krietns skaits kāpēju, telšu vien pāri 50, tā ka maršrutā bija īsts burziņš. Lai iešanu citi netraucētu, trasē devušies vieni no pirmajiem ar visām sniega brišanas sekām.

Rīts skaidrs un dzestrs, kāpās labi. Tempu bremzēja vienīgi kupenas, nācās stampāt krietnu gabalu. Aleksandrs saka, nevarējuši kaunā palikt, jo saskaitījuši, ka vienu brīdi maršrutā aiz viņiem kādi 65 kāpēji. Lai gan virsotnē nokļuvuši vieni no pirmajiem, tas prasījis astoņas stundas laiku un pamatīgu spēku devu. Izrādās, ka pilnīgi visi virsotni nesasniedza, griezās atpakaļ. Tas droši vien ir bezgala skumīgi, ka nākas atteikties no sapņa, kas jau ar roku aizsniiedzams.

Visu kāpiena laiku apkārt fantastiski Andu skati, kalni kaut kur lejā ietērti mākoņos. Protams, ka virsotnē tapa neskaitāmas fotogrāfijas. Aleksandrs atzīstas, ka pirmajā mirklī nebijis nekādu emociju. «Emocijas parādījās pēc mirkļa, kad tu pēkšņi saproti, ko esi paveicis. Prieks, sajūsma, dažs pat apraudājās. Vēl

● Pamatīgs dažādu valstu kāpēju burziņš pirms pēdējā kāpiena virsotnē.

● Finiša gājiens bija smags, it īpaši pirmajiem, kam dziļajā sniegā nācās iemīt taku sekotājiem.

● Latvieši dodas reindžeriem atrādīt savus «labumus», ko visu kāpiena laiku nesuši sev līdzī maksiņos.

kāds nokritis izplestām rokām sniegā un smejas. Vēl citi apskaujas kā tuvākie draugi, lai gan patiesībā ir pilnīgi sveši cilvēki. Tas ir tāds gandarījums, ko novēlu izjust katram,» teic Aleksandrs.

No kalna lejā

Nakts pirms došanās lejā ārkārtīgi vējaina. Varbūt no pārguruma, varbūt no vēja gaudošanas, bet ļoti izgulēties nav sanācis. No rīta sajūta bijusi tāda,

ka sniegš sapūsts pilnīgi visur, pat mazākajās spraudziņās. Nometnē visi rosās, pakojas. Arī latvieši sagrūž ātri somās mantas bez kādas šķirošanas. Gan saķerties lejā.

No augšējās nometnes 200 metrus zemāk pilnīgi cita situācija. Vējš pazūd pēkšņi, it kā kāds to vienkārši būtu izslēdzis. Kāpēji tik ļoti noilgojušies pēc ierastajiem labumiem, ka norikšo līdz Plaza de Mules nometnei divarpus stundās. Tur jau gandrīz

civilizācija — ir tualete, ir hamburgeri, pica un alus. Super! Un galvenais — nav vēja! Visiem lielisks noskaņojums Akonkagva pakājē. Nākamajai dienai vēl atlikuši pēdējie 27 kilometri gar Horcones upes gultni līdz Punta de Inca un tad jau vakarā galamērķis — viesnīca Mendozā ar vannu, mikstu gultu, steiku un Malbec markas vīnu.

Sagatavoja L.Kirillova
Nobeigums sekos.

RĒZEKNE

Dzīvot paša radītā pasakā

Laimīgs ir tas cilvēks, kurš atradis savas dzīves īsto piepildījumu, dara, ko liek sirds. Arī gleznotājs, profesors un Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas direktors Osvalds Zvejsalnieks, lai arī kādus sabiedriskos darbus veicis, bijis dažādos amatos domē, Saemā, Mākslinieku savienībā, ne uz brīdi nav pametis glezniecību.

«Glezniecība devusi saturu manai dzīvei, piepildījumu. Nesen izlasīju skaistu ķīniešu pasaku par kādu slavenu audēju. Sieviete segā ieaudusi visu, ko redzēja visapkārt, — debesis un sauli, tīrumus, diķus ar zivtiņām, māju, un tas bija tik skaisti. Pasakas beigās sega atdzīvojās, un audēja palika dzīvot tajā pasaulē, ko uzaudusi.

Arī māksla, glezniecība dod iespēju cilvēkam dzīvot paša radītā pasakā,» stāsta Osvalds Zvejsalnieks.

Jautāts par liktenīgajiem dzīves notikumiem, kas viņu bija ievirzījuši mākslas pasaulē, profesors stāsta: «Vidusskolas gados biju aizrāvis ar sportu un jau domāju par studijām Fizikultūras institūtā, bet guvu nopietnu traumu, un sportam bija jāpieliek punkts. Māksla mani interesēja kopš bērnības, tāpēc aizgāju uz Latvijas Mākslas akadēmiju. Kad biju pēdējā kursā, akadēmijas prorektors, profesors Indulis Zariņš man piedāvāja pedagoga

darbu Rēzeknes lietiskās mākslas vidusskolā, piekritu un jau Rēzeknē izstrādāju savu diplomdarbu. Paldies Dievam, ka nonācu Rēzeknē, nekad to neesmu nožēlojis. Par to esmu pateicīgs liktenim un profesoram Indulim Zariņam. Viņš man ir daudz palīdzējis dzīvē, profesoru vienmēr atceros ar dziļu pateicību. Kad esmu Rīgā, aizeju uz kapsētu, lai noskaitītu kādu lūgšanu.»

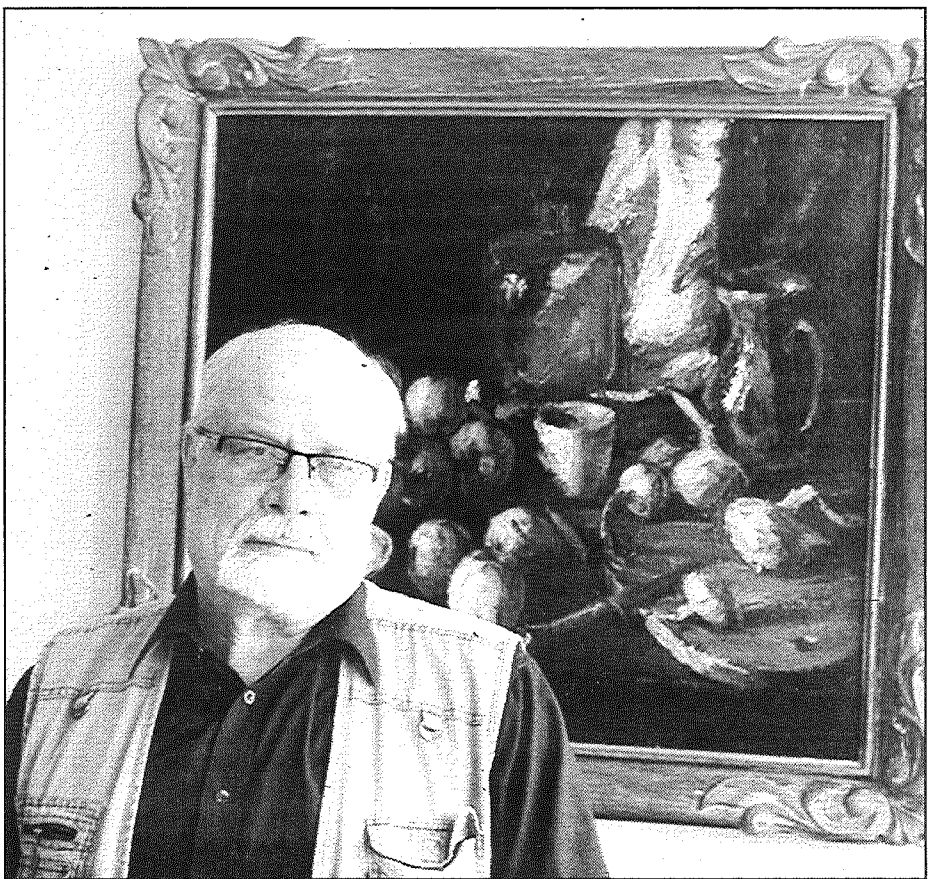
Runājot par nākotnes iecerēm, Osvalds Zvejsalnieks bilst, ka vēl jau daudz kas darāms skolā, jāsakārto arī mācību iestādes kopmitnes, jāpacinās, lai ar projektu palīdzību piesaistītu finansējumu. Tas nav viegli. Arī Restaurācijas programma jāattīsta.

«Restaurācijas programma šogad ienāks LMA Latgales filiālē, tiks uzņemti pirmi studenti. Jauna programma ir kā dēsts, kam jāzaug par lielu koku. Restauratoriem darba būtu daudz, visās Latgales baznīcās ir restaurējami objekti,» saka profesors.

Tāpat turpināsies darbs pie lietuviešu ķēniņa Mindauga un viņa sievas Martas pieminekļa. «Piemineklis ģipsī jau ir, vien bronza jāatle. Uz rudens pusi tam jābūt gatavam,» stāsta Osvalds Zvejsalnieks.

21. martā mākslinieka Osvalda Zvejsalnieka 70 gadu jubilejā Latgales Kultūrvēstures muzejā tika atklāta viņa gleznu izstāde «Terra Vitae».

«Rēzeknes Vēstis»

● Osvalds Zvejsalnieks.

LUDZA

Jauno ceļu Ludza — Rēzekne plānots izbūvēt pēc 20 gadiem

Ludzas novada domes zālē notika autoceļa A12 (E22) Jēkabpils — Rēzekne — Ludza — Krievijas robeža (Terehova) posma Rēzekne — Ludza iespējamās būvniecības jaunā trasē satiksmes uz vidi novērtējums.

Jaunbūvējamā autoceļa posma garums ir 29 kilometri. Tas šķērsos Rēzeknes novada Verēmu un Griškānu pagastu un Ludzas novada Cirmas un Isnaudas pagastu teritorijas.

Tiek izskatītas divas trases alternatīvas uz dienvidiem no esošā ceļa A12. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros paredzētas divas sabiedriskās apspriešanas. Pagaidām šī novērtējuma nav, notiek darba uzdevuma izstrādāšana, kad ņem vērā arī iedzīvotāju ieteikumus un viedokļus.

Ar trases plānu un paskaidrojumiem var iepazīties internetā. Tur atrodams īss projekta apraksts un sešas kartes, katram jaunajam ceļam pa trim kartēm. Ikviens iedzīvotājs var atrast informāciju par to, kādā tā vai cita alternatīvā trase skars viņa īpašumus.

Pēc novērtējuma izstrādāšanas būs ziņojums, kurā iekļaus arī iedzīvotāju viedokļus. Tos izmantos ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. Otra sabiedriskā apspriešana notiks vasarā. Tad runa būs jau par pašu ceļa projektu risinājumiem. Arī nākamajā apspriešanā iedzīvotāji varēs izteikt savas pretenzijas, viedokļus, piedāvājumus.

Jaunā ceļa divi varianti

Jaunā ceļa iespējamie varianti netika izstrādāti tieši šī projekta

ietvaros. To pirmsākumi meklējami 70. gadu beigās, kad tika plānots maršruts Rīga — Maskava. Laikam ejot un reaģējot uz satiksmes intensitāti, novadu attīstību, tagad notiek abu ceļa variantu koriģēšana.

Pirmais variants ir 70. gados plānotās trases modificēts variants. Trases sākums ir Rēzeknes novadā, krustojumā uz Kārsavu. Tad trase iet pa veco ceļu A12 līdz Greiškāniem, kur, nogriežoties uz austrumiem, paredzēts izbūvēt pilnīgi jaunu trasī. Tā ies pa neapdzīvotu teritoriju, tāpēc no iedzīvotājiem tiks atpirkta tikai neapbūvēta zeme. Savukārt caur Muļčiem, Soidiem, Romandovu, Rauziem (pamattrases variants) plānots izbūvēt jaunā ceļa gabalu, kas ir iekļauts abos variantos.

Otrais variants balstās uz esošā ceļa A12 izmantošanu no Rēzeknes līdz Cirmas dzelzceļa pārbrauktuvei, tālāk — austrumu virzienā līdz pamattrases variantam, un tālāk līdz jaunizbūvētajai šosejai uz Terehovu.

Kā uzsver AS «Ceļu projekts» vadošais ceļu būvzinieris Kristaps Kauliņš, pašlaik runa ir par attīstību ilgtermiņā. Jauna ceļa nepieciešamība varētu rasties 2035. — 2040. gadā.

— Nav tā, ka šodien apspriežam projektu un rīt jau strādās buldozeri. Projekta būtība ir pozicionēt Latviju kā uz attīstību ejošu tranzīta valsti, un viena no nozarēm, kas ir jāattīsta, ir satiksmes infrastruktūra un ceļi. Pašlaik ar satiksmes intensitāti valstī problēmu nav, problēma ir Latvijas ceļu seguma sliktā kvalitāte.

Taču, raugoties nākotnē, kad satiksmes intensitāte pieaugs,

● Sabiedriskajā apspriešanā piedalījās gan speciālisti, gan zemes, pa kuru plānota jaunā trase, īpašnieki.

lielas problēmas noteikti radīsies ar caurlaidspēju uz dzelzceļa pārbrauktuviem un satiksmes drošību kopumā, — teica Kristaps Kauliņš.

2013. gadā tika veikti satiksmes intensitātes mērījumi trijos posmos:

1) no krustojuma ar autoceļu A13 Krievijas robeža (Grebņeva) — Rēzekne — Daugavpils — Lietuvas robeža (Medumi) līdz krustojumam ar autoceļu P54 Rēzekne — Greiškāni. Tur kravas transporta gada vidējā diennakts intensitāte ir 44 procenti;

2) no krustojuma ar autoceļu P54 Rēzekne — Greiškāni līdz Ludzas pilsētai. Te kravas transporta gada vidējā diennakts intensitāte — 30 procenti;

3) no Ludzas pilsētas līdz Krievijas robežai — 45 procenti.

Kā redzams, tieši posmā no Rēzeknes līdz Ludzai satiksmes intensitāte ir vismazākā. Tāpēc jaunā ceļa būvniecība tiek atlikta vēl uz 20 — 30 gadiem.

Speciālisti nākotnē prognozē satiksmes intensitātes pieaugumu, salīdzinot ar 2013. gadu. Pēc prognozēm, 2020. gadā satiksmes intensitāte pieaugs 1,18 reizes, 2025. gadā — 1,31, bet 2030. gadā — 1,44 reizes.

Taču tās ir tikai prognozes. Iespējams, ka situācija uz labo pusi mainīsies ātrāk. Tad ātrāk arī tiks uzsākta jaunā ceļa būvniecība.

Bet pagaidām tiek solīts, ka esošajam starptautiskās nozīmes ceļam A12 plānota tikai seguma rekonstrukcija.

Projektētāji par ieteicamāko izvirza pirmo trases variantu,

kas, pēc viņu noteikto kritēriju novērtējuma, ir ieguvis vairāk punktu. Turklāt šis variants ir izstrādāts, uzlabojot 2004. gadā veiktās izpētes rezultātā apstiprināto un pašvaldības teritorijas plānos jau iestrādāto perspektīvās trases variantu.

Arī iedzīvotāju interese par jaunā ceļa būvniecību ir salīdzinoši liela. Savi jautājumi ir gandrīz katram, kura zemē plānots būvēt jauno ceļu. Projektētāji jau saņēmuši 35 iedzīvotāju parakstītu vēstuli ar atbalstu tieši otrajam ceļa būvniecības variantam. Arī vairāki Cirmas pagasta iedzīvotāji ir par otro variantu.

Kāds trases variants tiks izvēlēts, iedzīvotāji uzzinās pēc otrās sabiedriskās apspriešanas — šī gada otrajā pusē.

«Ludzas Zeme»

Žiglam braucējam ielu apgaismojuma stabs ir nieks

25. marta vakarā Preiļos, Brīvības ielā, sākotnēji nenoskaidrots autovadītājs, stūrējot automašīnu Alfa Romeo, nesavaldīgi savu transportlīdzekli un ietriecās stabā.

Kā ziņo valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, triecienu stabs neizturēja, nogāzās un uzkrīta garām braucošai automašīnai Dacia. Cilvēki negadījumā nav cietuši, toties abas automašīnas bojātas.

Vainīgais autovadītājs pameta Alfa Romeo notikuma vietā un aizbēga. Policija ziņo, ka viņš ticis noskaidrots un aizturēts pēc divām dienām — 27. martā. Noskaidrots, ka vīrietis bija sēdies pie stūres bez noteiktā kārtībā iegūtām autovadītāja tiesībām.

Policija skaidro notikuma apstākļus. Tikš lemts par autovadītāja saukšanu pie likumā paredzētās atbildības.

● Pēc tā, ka ielas apgaismojuma metāla stabs bija nogāzts un gulēja uz asfalta, var spriest, ka automašīna pilsētā braukusi pamatīgā ātrumā.

Lidmašīnas ārkārtas nosēšanās Aglonas novadā: noskaidroti iemesli

Par privātās lidmašīnas «Sky Ranger» ne pārāk veiksmīgās avārijas nosēšanās Aglonas novadā iemeslu kļuvis tā saucamais cilvēciskais faktors.

Kā aģentūra LETA noskaidroja Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja, 1953. gadā dzimušais «Sky Ranger» pilots, vietējais Aglonas novada iedzīvotājs, lidojumā devies visai vēlu un, strauji satumstot, bijis spiests veikt avārijas nosēšanos.

Steigā pilots veicis darbības, kuru rezultātā noslāpjis lidaparāta dzinējs. Turklāt planējošā lidmašīna pirms nosēšanās arī aizskārusi koku galotnes.

Jau ziņots, ka 11. martā ap plkst. 20.00 Aglonas novada Jaunaglonas apkaimē, veicot avārijas nosēšanos, avārijusi privātā lidmašīna «Sky Ranger», bet tās pilots guvis traumas.

Avārijas nosēšanās brīdī lidaparāts aizskāris koka zarus un apgāzies. 60 gadus vecais pilots traumas guvis, atsitoties pret lidmašīnas rāmi.

Pēc notikušā lidaparāta vadītājs nogādāts slimnīcā ar dažādiem lūzumiem. Medīķi vīrieša stāvokli raksturo kā vidēji smagu.

Kā aģentūrai LETA pastāstīja Valsts policijas (VP) Latgales reģiona pārvaldes pārstāve Anastasija Laizāne, kriminālprocesā, kas saistībā ar notikušo sāks pēc Krimināllikuma 21. nodaļas — «Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību» —, turpinās izmeklēšana, tiek gaidīts oficiāls Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja atzinums par notikušo.

Uzmanību! Policija aicina atsaukties zagto mantu īpašniekus

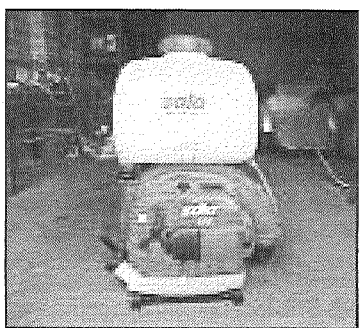
Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki sadarbībā ar kolēģiem no Zemgales reģiona vairāku kriminālprocesu izmeklēšanas laikā aizturējusi trīs personas un veikusi kratišanu kādā vietā, kur atrasti un izņemti vairāki desmiti mantu, kas, iespējams, ir zagtas.

Starp izņemtajām mantām ir visdažādākie darba rīki un celtniecības instrumenti — skrūvgriezņu komplekti, slīpmašīnas, urbjmašīnas, arī vairāki motorzāģi, nozagto automašīnu detaļas,

auto riepas un citi priekšmeti.

Policija aicina iedzīvotājus, kas cietuši no citu personu noziedzīgām darbībām, rūpīgi aplūkot attēlā redzamās mantas un gadījumā, ja atpazīstāt tās kā savu īpašumu, atkārtoti vērsties policijā vai zvanīt pa tālruni 25958075.

Pēc policijas rīcībā esošās informācijas, zādžības notikušas ilgākā laika posmā un visā Latvijas teritorijā. Aizturētās personas zagušas gan automašīnas, gan mantas no automašīnām, garāžām, šķūņiem, māju pagalmiem.

● Citas zagļiem izņemtās mantas aplūkojamas mājas lapā www.vp.gov.lv sadaļā «Jaunumi».

Daugavpili no apgrozības izņemta kārtējā metamfetamīna partija

Marta pēdējā nedēļā Daugavpili atsavināts šī gada laikā otrs lielākais narkotiku daudzums. Par pēdējo gadu laikā lielāko atsavināto narkotiku daudzumu policija informēja marta sākumā, toreiz Daugavpili no apgrozības izņēma trīs kilogramus metamfetamīna.

Turpinot operatīvo pasākumu kompleksu cīņā ar narkotisko un

psihotropo vielu nelikumīgu apriti Latgales reģiona teritorijā, Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki veica personu pārbaudi, kuras varētu būt iesaistītas šāda veida noziegumos. Atbilstoši operatīvajai informācijai tika pārbaudīta iespējamā narkotiku glabāšanas vieta kādā no Daugavpils dzīvojamā namu mikrorajoniem. Rezultātā policijas darbinieki aizturēja 24 gadus vecu vīrieti, pie kura tika atrasti un atsavināti 300

grami metamfetamīna. Zināms, ka aizturētais ir saistīts ar kādu citu kriminālprocesu, kas arī uzsākts sakarā ar narkotisko vielu apgrozību. Šobrīd šis kriminālprocess atrodas iztiesāšanas stadijā tiesā, informē A.Laizāne.

Aizturētajam piemērots drošības līdzeklis, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu. Policija turpina uzsākt kriminālprocesa izmeklēšanu. Par šāda veida noziegumu draud brīvības atņemšana uz laiku līdz desmit gadiem.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Līvānos atsavināts vērienīgs daudzums narkotisko vielu un šaujamierocis

Nesen saistībā ar narkotisko vielu apriti Līvānos aizturētas divas personas, ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

Abi vīrieši vēlāk ar tiesas lēmumu apcietināti, bet kratišanas rezultātā atrasts un atsavināts vērienīgs daudzums narkotisko vielu, kā arī šaujamierocis ar municiju.

Veicot operatīvos pasākumus cīņā ar narkotisko vielu nelikumīgu apriti, kriminālpolicijas darbinieki Līvānos aizturēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1992. un 1964. gadā. Viņi tika aizturēti brīdī, kad veica narkotiku nodošanu jeb realizāciju. Abas personas jau agrāk bija nonākušas policijas redzeslokā.

Turpinot kriminālprocesa izmeklēšanu, dažādās vietās tika veiktas sankcionētas kratišanas. To rezultātā pie abiem vīriešiem atrasts un atsavināts liels daudzums narkotisko vielu — 136 gramu metamfetamīna, 50 gramu augu izcelsmes vielas, kas, iespējams, ir marihuāna. Tāpat kratišanas laikā atrasta un atsavināta mazkalibra šautene ar optisko tēmekli un klusinātāju, kā arī municija.

Abiem aizturētajiem piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums. Kriminālprocesā turpinās izmeklēšana. Nozīmētas visas nepieciešamās ekspertīzes. Policijas pārstāve informē, ka par šādu noziegumu Krimināllikumā paredzēts sods — brīvības atņemšana uz laiku līdz 10 gadiem.

Ceļu satiksmes negadījumos iet bojā un gūst traumas

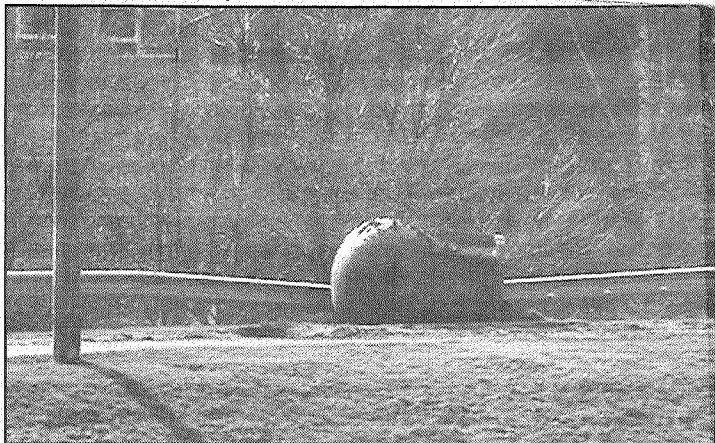
✓ Balvu novada Bērzkaines pagastā 1955. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu VW, notrieca gājēju, kuram uz apģērba nebija gaismu atstarojošu elementu. Cietušais, kāds 1984. gadā dzimis vīrietis, notikuma vietā mira. Policija par notikušo uzsākusi kriminālprocesu.

✓ Dagdas novada Ezernieku pagastā 1951. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi pa grants ceļu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā.

Negadījuma rezultātā cieta automašīnas vadītājs un divi pasažieri — 1993. gadā dzimusi sieviete un 1992. gadā dzimis vīrietis. Abi ar dažāda veida traumām, tajā skaitā lūzumiem, tika nogādāti slimnīcā. Autovadītājam tika veikta arī pārbaude, lai noskaidrotu, vai viņš negadījuma brīdī bija alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

✓ 27. martā Līvānu novada Rožupes pagasta teritorijā uz ceļa Līvāni — Preiļi 1954. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Renault, uzbrauca velosipēdistam. Sākotnējā informācija liecina, ka trīspadsmitgadīgais zēns braucis pa ceļa nomali, bet tad pēkšņi uzbraucis uz brauktuves. Zēns guvis rokas traumu un medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāts slimnīcā. Policija skaidro negadījuma apstākļus.

Rēzeknē no kravas automašīnas izkrita lielgabalu detaļas

● Pienācīgi nenostiprinātās kravas dēļ ielūza piekabes grīda un uz ceļa izkrita lielgabalu daļas. Laimīgā kārtā nevienam cilvēkam negadījumā nav cietis.

26. martā ap pulksten 10.45 uz Rēzeknes viadukta no kravas automašīnas DAF (ar puspiekabī) kravas nodalījuma uz ceļa braucamās daļas izkrita krava un sabojāja arī ceļa nozogojumu.

Sākotnējā informācija liecina, ka kravas automašīnā uz Sanktpēterburgu tika vesti Otrā pasaules kara laiku kultūrvēsturiskie priekšmeti. Iespējams, tādēļ, ka krava nebija pienācīgi nostiprināta, ielūza piekabes grīda un uz ceļa braucamās daļas izkrita lielgabala detaļas. Policija informē, ka negadījumā cilvēki nav cietuši.

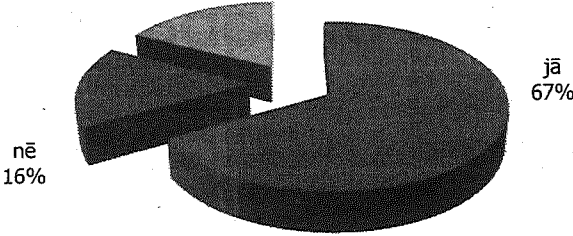
Tika veikta ar kravas pārvadāšanu saistītās dokumentācijas pārbaude, kā rezultātā nekādi pārkāpumi netika konstatēti. Secināts, ka transportēšanai uz Krieviju domātie lielgabali nav derīgi šaušanai. Par notikušo uzsākta administratīvā pārbaude. Policija noskaidros situāciju un lems par vainīgo personu saukšanu pie administratīvās atbildības par iespējamo kravas nostiprināšanas neitiekumu pārkāpumu.

Aptaujas rezultāti internetā

(no 24. līdz 30. martam)

Vai Rīgas Dinamo vajadzētu izstāties no KHL?

man nav viedokļa 17%

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 3. aprīlim.

Table with 10 columns and 1 row for advertising.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preilos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Adrese, tālr. _____
Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
Maksa 0,60 EUR (Ls 0,40) (ar PVN). Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Panākumi mūsdienu deju konkursos

Līvānu bērnu un jauniešu centra (LBJC) deju studijas «Inter» deju grupas «Inter - Beatles», «22. kvartāls», «Jumpers», «Tip - Top» reģiona un valsts līmeņa deju konkursos guvuši labus rezultātus. Īpaši sasniegumi ir deju grupai «22. kvartāls», kas konkursā Latvija open «Tukuma kauss — 2014» ieguva pirmo vietu.

pas «Jumpers» ar dejas «Orķestris» jautru un emocionālu izpildījumu. Arī deju grupa «Tip — Top» parādīja labu meistarību dejas mākslā ar deju «Right hand Hi». Kopumā konkursā piedalījās aptuveni 60 deju kolektīvi.

22. martā Līvānu BJC deju studijas «Inter» deju grupas «22. kvartāls», «Inter - Beatles» un «Tip - Top» aizstāvēja Līvānu novada godu mūsdienu deju konkursā Latvija open «Tukuma kauss — 2014». Patiesu prieku un gandarījumu guva visi — gan bērnu vecāki, gan paši dejotāji, jo deju grupa «22. kvartāls» izcīnīja pirmo vietu B grupā — nominācijā «Juniori». Šajā kategorijā piedalījās 18 deju kolektīvi no visas Latvijas, tādēļ šī uzvara ir liels sasniegums.

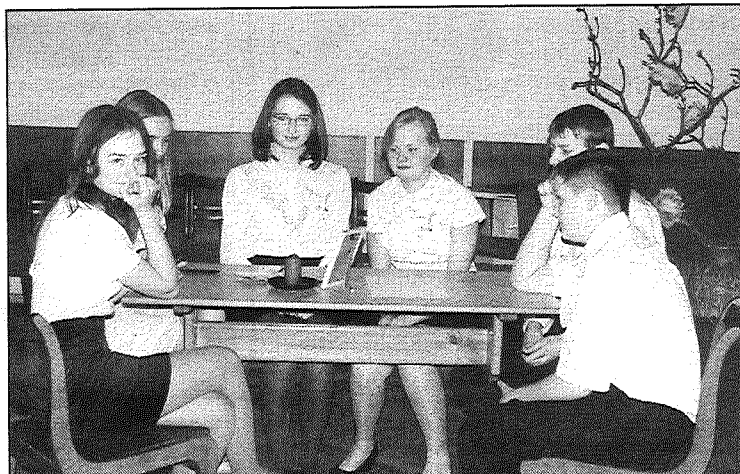
Deju studijas «Inter» vadītājs Jevgenijs Butorins atzina, ka gūtie rezultāti iedvesmo un liek strādāt vēl čaklāk un nopietnāk. Bērni ir guvuši lielisku pieredzi skatuves mākslā, jaunas emocijas un idejas, ko izmēģināt treniņos improvizācijas vingrinājumos.

Gan dejotāji, gan vecāki pateicās deju studijas «Inter» vadītājam Jevgenijam Butorinam par ieguldīto darbu, bet bērnu un jauniešu centram, kā arī Līvānu novada domei — par atbalstu.

Sagatavoja L.Rancāne

Aleksandram Puškinam veltīts konkurss

Šogad aprit 215 gadi, kopš dzimis ievērojamais krievu dzejnieks Aleksandrs Puškīns. Februāri šai jubilejai bija veltīta starpvalodu krievu valodas un literatūras olimpiāde Preiļos 5. — 7. klašu skolēniem, bet 25. martā, pieminot dzejnieku, notika konkurss Līvānos, informē Līvānu 2. vidusskolas bibliotekāre Ināra Bojāre. Konkurss piedalījās Līvānu 2. vidusskolas un Preiļu 2. vidusskolas 8. — 9. klašu skolēni.

Konkurss uzvarētāji — Līvānu 2. vidusskolas 8. klases skolēni.

Preiļu 2. vidusskolas skolēni uz skatuves izspēlēja modernizētu A. Puškīna pasaku par popu un viņa strādnieku Baldu. Skolotājas Natālija Kondratjevas vadībā viņi ar šo inscenējumu ir piedalījušies Tatjanas dienas pasākumos Rīgā. Uzvedums piesaistīja ar skolēnu atraisītību un jauno aktieru līdzpārdzīvojamu.

Interesantos uzdevumos konkursam sagatavoja Preiļu un Līvānu novada krievu valodas metodisko apvienību vadītājas — Preiļu 2. vidusskolas skolotāja Larisa Arestova un Līvānu 2. vidusskolas direktore Klavdija Daukšte. Konkurss sākās ar jautājumu kopu par dzejnieka biogrāfiju. Turpinājumā vajadzēja pareizi sakārtot sajauktos vārdus A. Puškīna darbu nosaukumos. Pēc tam skolēni uzstājās ar sagatavotajiem mājas darbiem — dzejoļu un fragmentu lasīšanu. Skatītāji ar aplausiem novērtēja Larinas Varakutas, Viktorijas Grigorjevas, Ilonas Bog-

danovas un Darjas Podbereckas uzstāšanos. Meitenes bija padomājušas gan par lasīto fragmentu atbilstību savam deklamēšanas stilam, gan par iespējamo žūrijas vērtējumu, gan klausītāju gaumi.

Interesants bija uzdevums par četriem neizmantotajiem krievu alfabēta burtiem A. Puškīna dzejoli «Ziemas ceļš». Vēl skolēni skaidroja nozīmi tiem vārdiem, kas laika gaitā novecojuši un vairs netiek lietoti, kā arī atšifrēja citus vārdus no dzejnieka leksikas. Improvizācija par Puškīna pasaku piesaistīja ar pārģērbšanos, atklāja bērnu aktiera talantu.

Konkurss dalībnieku komandas sevi bija nosaukušas par Puškīna draugiem, Puškīna pielūdzējiem, «Zaļo lampu» un «Mācīto kaķu» komandu līdzīgi kažim Puškīna pasakā.

Kopumā konkurss aizritēja svētku noskaņojumā. Pirmā vieta tika piešķirta Līvānu 2. vidusskolas 8. klases komandai, ko sagatavoja skolotāja Valentīna Terļuka. Otro vietu sadalīja Preiļu 2. vidusskolas 8. klase un Līvānu 2. vidusskolas 9. klase (skolotājas Natālija Kondratjeva un Klavdija Daukšte). Trešo vietu ieguva Preiļu 2. vidusskolas 9. klase (skolotāja Marija Onufrijeva).

Žūrija, ko vadīja Larisa Arestova, darbojās Līvānu novada izglītības pārvaldes vadītāja Ilga Peiseniece, Preiļu novada izglītības pārvaldes speciāliste Valentīna Karpušenko, Līvānu 2. vidusskolas direktora vietniece izglītības jomā Ludmila Vucina un skolēnu parlamenta prezidente Anna Bodanova.

L.Rancāne

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

Mugura balta, zeķe caura... April kā draudzīgs uzsiens uz pleca. Arī jokojot der zināt, ko šādi pavēstām pasaulei.

No 2. līdz 6. aprīlim jauns Mēness. I Mēness fāze. 7. un 8. aprīlī augošs Mēness. II Mēness fāze. 2. un 3. aprīlī Mēness atradiesis Vērša zīmē; 3. un 4. aprīlī — Dvīņu zīmē; 6. un 7. aprīlī — Vēža zīmē; 8. aprīlī — Lauvas zīmē.

4. aprīlis — ieteicams viegli sagremojams ēdiens. Organismam grūti tikt galā ar treknu, asu maltīti. Ķīka laiks 18.00 — 24.00.

2. aprīlis ir 4. Mēness diena, 3. aprīlis — 5. Mēness diena, utt.

6. aprīlis — piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu.

2. aprīlis — diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram. Īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu.

7. aprīlis — piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Ļaudis vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti. No plkst 05.00 līdz 18.00 vēlama atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zaļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika — viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

3. aprīlis — jāvairās no alkohola lietošanas — šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt problēmas. Ķīka laiks 09.45 — 14.45.

Šonedēļ populārākie vārdi — Vija un Gvido

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) ledzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir Vija (6380), savukārt no vīriešu vārdiem — Gvido (1150).

31.03.2014. — 06.04.2014. vārda dienas svīn:

Table with 7 columns: Datums, Vārds, skaits, T.s. dzimuši šogad, Rīga, Rīgas rajons, Citur Latvijā.

